

Libiticus

Hay mipanggep ketuwen liblu an Lebiticus

Hituwen liblu an Lebiticus di nitudokan nadan mahapul an aton nadan holag Israel an mumbiyag ta damanan tobalon APU DIOS an mibilang dan maphod ya malini. Hay ohan aton dat damanan abuluton APU DIOS didan malinihinanggab na ya iappit da nadan intugunan iappit dan hiya. Tinuddun APU DIOS hi Aaron ya nadan linalakin imbabalenan mumbalin an padit diday mangiat nadah iappit nadan tatagut mipmiphod an miappit ke APU DIOS.

Ya intugun APU DIOS ke didan mahapul an makaphod da ta umat da ke hiya an makaphod ta paamlongon da hiya. (11:44-45; 1 Pedro 1:15-16) Intuguna bon didan mahapul an pinhodon day ibba da umat hi naminhod dah adol da. (19:18, Marcos 12:31)

Hanadan nitudok ketuwen liblu:

1. Hay mipanggep nadah liman nunhihinatkon an miappit ke APU DIOS. (1:1—7:38)
2. Hay numpadiyan Aaron ya nadan linalakin imbabalena. (8:1—10:20)
3. Hanadan Tugun an panginilaan hin mibilang an malini weno adi maliniy ohan tagu, nadan makan ya hay mipanggep hi dogo. (11:1—16:34)
4. Hanadan panion aton di tatagu ya nadan udum an ine-en mahapul an aton da. (17:21—25:55)

5. Hanadan bendisyon ya nadan kastigu. (26:1-46)
6. Hanadan mipanggep hi tatagu, aggayam ya lutan niong-ong ke APU DIOS. (27:1-34)

Hanadan miappit an maghob

¹ Hi APU DIOS an wada nah Tabernacle ya inayaganah Moses ot kalyonan am-in ke hiyay ² un-unudon nadan holag Israel ten mun-appit dah aggayam da, umat hi baka, kalnero ya guldung.

³ Kananan hiyay “Hituwey kalyom ke dida: ‘Deket hay iappit nan tagu ya maghob an baka, mahapul an hidiye ya laki ya maphod an maid di dipektona. Iali nah diyet idawat na nah padi nah hogpan hi Tabernacle ta abuluton APU DIOS. ⁴ Ihakmon diyen taguy takle na nah ulun nan baka ta abulutonah diyen iappit nat makaan di liwat na. ⁵ Kolngon diyen tagu nan bakah di ne alan nadan padin imbabalen Aaron di dalan diyet iwaghik da nah altar nah hinangngab nan Tabernacle. ⁶ Ne latlatona nan bolat diyen baka ta ahina tanogtogona ⁷ yaden punha-adan nadan padin imbabalen Aaron hi kaiw nan altar ta mun-apuy da. ⁸ Ne itap-o da nadan natanogtog an dotag nan baka takon nan uluna ya tabana nah mumbabalan kaiw. ⁹ Mu nadan putuna, altena ya balana, takon nadan hukina ya ulahan nan tagu ta id-um nan padin gobhon nah altar ta iappit nah APU DIOS ya hay hamuy tuwen miappit ya umipaamlong ke hiya.

¹⁰ Deket hay iappit nan tagu ya kalnero weno gulding, mahapul an hidiyen iappit na ya laki ya maid di dipektona. ¹¹ Kolngona nah nangappit hi kannawan nan altar hi hinangngab APU DIOS. Ya iwaghik nadan padiy dalana nadah dingding diyen altar. ¹² Tanogtogon nan taguy dotag diyen kalnero weno gulding ne alan nan padit itap-o na nah mumbabalan kaiw nah altar takon di uluna ya tabana. ¹³ Ya mahapul an ulahan nan taguy putuna diye, hay altena ya balana takon nadan hukinat id-um nan padin gobhon nah altar ta iappit nan APU DIOS ya hay hamuy tuwen miappit ya umipaamlong ke hiya.

¹⁴ Deket hay miappit an maghob ya hamuti, mahapul an hidiye ya paloma weno balug. ¹⁵⁻¹⁶ Ien nan padi nan hamuti nah altar ta tilononay bagang na ya kaanonay bintuul na ya nan kinanat iwele na nah pangiha-adan dah dapul nah e-elen nan altar nah nangappit hi timilan di algo. Ya itodtod nay dalan diyen hamuti nah dingding nan altar. ¹⁷ Ne hoklaonah diyen hamuti mu tibonat adi malahla nan payak na ne ginhob na nah altar ya hay hamuy tuwen miappit ya umipaamlong ke APU DIOS.

2

Miappit an page

¹ Deket hay miappit ya boga, mahapul an magiling ta mumbalin an alinah. Ya ha-adanah mantekan di oliba ya bangbanglun insenso ² ya iena nadah padin imbabalen Aaron. Gumamal nan padi kediyen alinan naha-adan hi mantekan

di oliba ya bangbanglun insenso ne ginhob na nah altar ta kitib-anan niappit ke APU DIOS hidiyen alina ya hay hamuy tuwen miappit ya umipaamlong ke hiya. ³ Hay udum kediyen alinan niappit ya midat nadah padi an hi Aaron ya nadan imbabalena. Hidiyen alina ya niong-ong ke APU DIOS te niappit ke hiya.

⁴ Deket hay miappit ya tinapay, mahapul an nakapyah makaphod an alinan naha-adan hi mantekan di oliba ya naha-adan hi bangbanglun insenso, mu adi makammohan hi mumpalbag.

⁵ Ya deket nan iappit yun alina ya miha-ang hi palyuk ya mahapul an hidiye ya makaphod an alinah ya maha-adan hi mantekan di oliba, mu adi makammohan hi mumpalbag. ⁶ Mabuklih diyen tinapay ya maduyagan hi mantekan di oliba ta hidiyey miappit an alina. ⁷ Deket hay miappit ya tinapay umat hi milutuh palhu, mahapul an hidiye ya makakkaphod an alinah ya maha-adan hi mantekan di oliba.

⁸ Ien nan tagu nah padih diyen iappit nan APU DIOS ta ien nan padi nah altar. ⁹ Ne umala nan padih ittay ta gobhona nah altar ta kitib-anan niappit hidiyen APU DIOS ya hay hamuy tuwen miappit ya umipaamlong ke hiya. ¹⁰ Hay udum kediyen miappit an tinapay ya midat nadah padi te niong-ong dadiyen niappit ke APU DIOS.

¹¹ Mahapul an adi makammohan hidiyen miappit ke APU DIOS hi mumpalbag weno iyyukan te adinadaman maghob di mumpalbag hi tinapay ya hay iyyukan ten hay miappit ya maghob.

¹² Deket hay miappit ya nan makamanggulun

naani ya damanan makammohan hi mumpalbag weno iyyukan, mu adi mabalin an maghob hidiyen miappit ke APU DIOS. ¹³ Maha-adan hi ahin nadan bogan* miappit ke APU DIOS ta mangipanomnom ke dakayu nah nakitobbalan yun hiya. Ipidwak an kalyon, mahapul nimpén adiyu kal-iwan an uрман hi ahin nadan iappit yu.

¹⁴ Ihanglag nan taguh diyen mamangulun aniyonan iappit nan APU DIOS. ¹⁵ Ya ha-adanah mantekan di oliba ya bangbanglun insenso.

¹⁶ Umala nan padih ittay kediyen iappit nan nihanglag an nakammohan hi mantekan di oliba ya bangbanglun insenso ne ginhob na nah altar.

3

Hay miappit hi pakihayyupan ke APU DIOS

¹ Deket mun-appit di ohan taguh pakihayyupan APU DIOS ya mahapul an bulug weno kaba-yan an bakan maid di dipektona. ² Ihakmo nay taklenah ulun nan bakan iappit na ya kolngona nah nih-up hi hogpan nah Tabernacle. Ne iwaghik nadan padin imbabalen Aaron di dalan diyen baka nadah dingding nan altar. ³ Ya am-in nadan taban wadah dalam di adol na, ⁴ nadan duwan batin ya nan tabana, nan alte ya nan nikuyaput an taba ya miappit ke APU DIOS. ⁵ Itap-on nadan imbabalen Aaron datuwe nadah

---

* **2:13** 2:13 Handi ya hay itanom di tataguh payo da ya wheat, barley ya flax. Mu hay pangali dah iappit da ya grain. Hay nangibalin mih grain ya boga weno page. Mu hin-uddum on kanan day alinay iappit da weno wheat ya barley. Ot dadiyen kaliy inusal mi.

dotag an miappit ke APU DIOS ta gobhon da ya hay hamuy tuwen miappit ya umipaamlong ke APU DIOS.

⁶ Deket hay miappit ya kalnero weno gulding, mabalin di laba weno laki ya mahapul an maid di dipektona. ⁷⁻⁸ Ihakmon nan taguy taklenah ulun nan kalneron iappit na ne kolngona nah nih-up hi hogpan nah Tabernacle. Ne iwaghik nadan padiy dalan nan kalnero nadah dingding nan altar. ⁹ Hanan iwit na ya nan tabana, nadan taban di puhu ya putu, ¹⁰ nadan duwan batin ya nan tabana ya nan taban nikuyaput nah alte ya miappit ke APU DIOS. ¹¹ Ya gobhon nadan padi datuwen makan an miappit ke APU DIOS.

¹² Deket gulding di iappit nan tagun APU DIOS ¹³ ya ihakmo nay taklenah ulun diyen gulding ne kolongona nah nih-up hi hogpan nah Tabernacle. Ne iwaghik nadan padin imbabalen Aaron di dalana nadah dingding nan altar. ¹⁴ Hanan taban di puhu ya putuna, ¹⁵ nadan duwan batin takon nan tabana ya nan taban nikuyaput nah alte ya kaanon ¹⁶ nadan padi ne ginhob da nah altar ta miappit ke APU DIOS ya hay hamuy tuwe ya umipaamlong ke hiya. Am-in di taba ya niongong an miappit ke APU DIOS.

¹⁷ Adi mabalin an eyu kanon di taba ya dala. Hituwen tugun ya munnananong ta nangamung ya mahapul an un-unudon nadan holag yu takon di daanay pumboblasyon da.' "

Hay iappit hin waday liwat an ugge inggud-dan

¹ Kanan APU DIOS ke Moses di ² “Kalyom hituwe nadah holag Israel: ‘Deket ugge inun-unud di ohan taguy tugun an APU DIOS ot munliwat, mu uggena ingguddan ya datuwey mahapul an aton na.

³ Deket hanan natag-en padiy nunliwat ot milagat nadan tatagu nah liwat na ya mahapul an iappit nan APU DIOS on lakin kilaw an bakan maid di dipektona. ⁴ Ie na nah nih-up hi hogpan nah Tabernacle an pundayawan ta ihakmo nay takle na kediyen aggayam ne kolngona nah hinangngab APU DIOS. ⁵ Hanan padin natuddun munhilbi kediyen algo ya umala nah dalat ihgop na nah Tabernacle. ⁶ Ne itdok nay gamat na kediyen dala ta iwaghik nah mamimpituh hinangngab nan kurtina ya hinangngab APU DIOS. ⁷ Ya ha-adanah dala nadan opat an nidong-dong an dugun nan altar an punggohoban hi bangbanglun insenso nah kawad-ana. Hanan udum an dala ya ena iduyag nah puun nan altar an punggohoban hi miappit an wada nah nih-up hi hogpan nah Tabernacle. ⁸ Mahapul an kaanon nan padin am-in di taban diyen baka, takon nadan tabah putuna. ⁹ Pakikaana nadan batin takon nan tabana ya nan alte na ¹⁰ ne ginhob na nah altar an pangighoban hi miappit. Athidi damdamay atona nah taban di lakin bakan kolngonan miappit hi pakihayyupanan APU DIOS. ¹¹ Mu nan udum an parten nan baka umat hi bolat na, hay lamana, hay uluna, hay hukina ya hay putuna ya alan nan padi ¹² ta ie

na nah e-elen nan boblen mibilang an malini ne ginhob nah di nah punwelleyan dah dap-ul.

¹³ Ya deket nunliwat am-in nadan bimmoblen holag Israel te imbahho day Tugun APU DIOS, mu uggeda ingngudan ya mibilang an naliwat dan am-in. ¹⁴ Deket nainnilaan dan nunliwat da ya umala nadan aap-apuh kilaw an lakin bakan miappit gapuh liwat ta ipresenta da nah nih-up hi hogpan nah Tabernacle ¹⁵ ne ihakmo day takle da nah ulun diyen lakin baka ta kolngon dah dih hinangngab APU DIOS. ¹⁶ Ya alan nan padiy udum an dala nat ihgop na nah Tabernacle. ¹⁷ Ne itdok nay gamat na nah dala ta iwaghik na nah mamimpituh hinangngab nan kurtina ya hinangngab APU DIOS. ¹⁸ Alan bon nan padi nan udum an dala ta iha-ad na nah nidongdong an dugun nan altar an punggohoban hi insenso nah bohongnan nan Tabernacle an hinangngab APU DIOS. Ya nan natdaan an dala ya iduyag na nah puun nan altar an wada nah hogpan nah Tabernacle an punggohoban hi miappit. ¹⁹ Mahapul an kaanon nan padin am-in di tabanat gobhona kediye altar, ²⁰ ya atonay umat hi pangat na nah iappit na gapuh liwat na, ta makaan di liwat nadan tatagu. ²¹ Ya ie na nadan udum an parten nan baka nah e-elen nan boblet gobhonah di, umat hi inat na nah in-appit na gapuh liwat na. Hituwen miappit di mangaan hi liwat nadan bimmoblen holag Israel.

²² Deket nunliwat di ap-apu te uggena inununud di Tugun APU DIOS, takon di uggena ingnguddan ya mibilang an naliwat. ²³ Deket nainnilaana ya mahapul an ialy nay lakin gulding

an maid di dipektona. ²⁴ Ne ihakmonay taklenah ulun diyen gulding ta kolngonah di nah altar nah hogpan nah Tabernacle an pangiklongan dah maghob an miappit ke APU DIOS ta makaan di liwat na. ²⁵ Itdok nan padiy gamat na nah dalam diyen gulding ta itottod na nadah nidongdong an dugun diyen altar an punggohoban hi miappit. Ya nan natdaan an dala ya iduyag na nah puun diyen altar. ²⁶ Hanada ken taba ya gobhonan am-in nah altar, umat hi atona nah taban nan miappit an pakihayyupan ke APU DIOS. Aton nan padih diyet makaan di liwat diyen ap-apu.

²⁷ Deket kumpulmi nadah tataguy ugge nangun-unud hi Tugun APU DIOS ya maliwat da takon di uggeda ingnguddan. ²⁸ Deket nipainilan hiyah diyen nunliwatana ya ialinay ohan gulding an laba an maid di dipektona. ²⁹ Ne ihakmonay takle na nah ulun diye ya kolngona nah altar an pangiklongan hi miappit an maghob. ³⁰ Hanan padi ya itdok nay gamat na nah dalat itottod na nadah nidongdong an dugun diyen altar. Ne iduyag na nan natdaan an dala nah puuna. ³¹ Ya kaanonay taban nan gulding, umat nah miappit hi pakihayyupan ke APU DIOS ne ginhob na nah altar ta umamlong hi panamuyana nah nabanglun hamuy diye. Gapu ketuwen aton nan padi ya makaan di liwat nan tagun nun-appit.

³² Deket ka-ongal nan kalneroy in-alin nan tagun iappit na ya mahapul an laba an maid di dipektona. ³³ Ihakmo nay takle nah ulun diyen kalnero ne kolongona nah altar an pangiklongan hi miappit an maghob. ³⁴ Itdok nan padiy gamat na nah dalam nan kalnero ta itottod na nadah

nidongdong an dugun nan altar an pun-appitan hi maghob. Ya nan natdaan an dala ya iduyag na nah puun diyen altar. ³⁵ Kaanonan am-in di tabana umat nah ka-ongal nan kalneron miappit hi pakihayyupan ke APU DIOS, ne ginhob nan itap-ona nadah udum an maghob an miappit. Aton nan padih diye ta makaan di liwat nan tagu.

5

Hay liwat an ugge ingguddan

¹ Deket nipaayag di ohan tagut muntistigu mipanggep hi tinibona weno dingngol na, mu adi kumalin pamganay op-opya ya munliwat ta mahapul an makastigu.

² Deket ugge ingguddan nan tagun dinapa on panion aggayam te mibilang an adi malini, hay naten aggayam an mailom weno adi ya nadan mungkaddapan ya mibilang an nunliwat hidiyen tagu te hidiye ya mibilang an adi malini.

³ Ya deket nidatum nan taguh nganneh diyen panio yaden uggena inila ya mibilang an nunliwat.

⁴ Deke bot nunsapatay ohan tagu yaden uggena ipakannomnom hin hidiyen insapata na ya maphod weno adi ya mibilang an nunliwat.

⁵ Deket inat nan tagu datuwe ya mahapul an kalyonan inat na. ⁶ Ya mahapul an iappit nan APU DIOS di ohan laba an kalnero weno gulding ta makaan di liwat na. Hanan padiy mangiappit kediye gapuh liwat diyen tagu.

⁷ Deket adi gol-an nan taguy kalnero weno gulding ya umialih duwan paloma weno balug ta hidiyey iappit na gapuh liwat na. Hay oha

ke dadiyen hamuti ya miappit gapuh liwat ya nan oha ya miappit an maghob. ⁸ Ie na dadiyen hamuti nah padit mamangulun iappit na nan miappit gapuh liwat. Tilononay bagang diyen hamuti mu adi maputul di uluna. ⁹ Ya iwaghik nay dalan diyen hamuti nah dingding nan altar ya iduyag na nan udum an dalan diyen hamuti nah puun diyen altar. Hituwe ya miappit gapuh liwat. ¹⁰ Hanan mikadwan hamuti ya iappit nan padi mu miohhan maghob mipuun hi ine-en di miappit an maghob. Iappit nah tuwe ta makaan di liwat nan tagu.

¹¹ Deket adi gol-an nan taguy duwan paloma weno balug, mahapul an umialih duwan kilon makaphod an alinah ta iappit na gapuh liwat na. Adina ha-adan hi mantekan di oliba weno ngannen mumpabanglu te hidiye ya miappit gapuh liwat. ¹² Ie na nah padi ta gumamal ta kitib-anan miappit ke APU DIOS ta gobhonan itap-ona nadah udum an miappit an maghob nah altar. Hituwe ya miappit gapuh liwat. ¹³ Hanan padiy mangiappit kediye gapuh liwat diyen tagu ta makaan di liwat na. Alan nan padi nan udum an alina te bagina, umat hi atona nah alina an miappit.' ”

Hay miappit ke APU DIOS gapuh liwat ya bahul

¹⁴ Datuwey kinalin APU DIOS ke Moses an mahapul an maunud. ¹⁵ Deket waday ohan tagun nunliwat te inat nay adina lebbeng an aton hi nganneh diyen niong-ong ke APU DIOS, mu uggena ingnguddan ya mahapul an iappit nay ohan lakin kalnero weno lakin gulding an

maid di dipektona. Hidiyey makalin miappit gapuh liwat na. Hay pumbalol dan diye ya mipuun nah kinalin nadan aap-apun maunud. Hituwe ya miappit gapuh liwat. ¹⁶ Mahapul an mumbayad nan tagu gapun diyen inat na ya udmanay ibayad nah duwampulun porsiento ta hidiyey moltana. Idat na nah padih diyen ibayad na ya nan padiy mangiappit kediye takon nan aggayam ta makaan di liwat diyen tagu.

¹⁷ Deket nunliwat di ohan tagu te uggena inununud di Tugun APU DIOS ya mahapul an mumbayad hi moltana takon di uggena inilan inat nah diye. ¹⁸ Ya mahapul an iena nah padiy ohan lakin kalnero ta iappit nan padi gapuh liwat nan tagu. Mahapul an maid di dipekton diyen iappit na ya ustuy balol na. Miappit hidiyen kalnero ta makaan di liwat na. ¹⁹ Hidiyen miappit ya gapuh nunliwatan diyen tagu ke APU DIOS.

6

¹ Kanan bon APU DIOS ke Moses di ² “Deket nunliwat di ohan tagun ha-on an APU DIOS te nunlangkak an kananay natalak weno naako nan impatalun di ibbanan hiya, weno kinuluk na weno naakoh diyen nipadulin ke hiya, ³ weno hin kananat hinamak na on natalak yaden isapata nan kananay maid di hinamak na, weno waday inat nah udum hi athidin pumbahulan ya mahapul an atona datuwe: ⁴ Mahapul an ipabangngad nay inalana gapuh langkak na weno inako na takon di dadiye ya nipadulin weno nidinol ke hiya, weno hidiye ya natalak ot hamakona ⁵ weno ingnguddanan inalana ot

munlangkak. Mahapul an ibangngad nah diye ya mumbayad pay hi duwampulun porsiento nah tagun nangatana kediyen pumbahulan kediyen algon pun-appitana gapuh liwat na. ⁶ Mahapul an iena nah padi on lakin kalneron maid di dipektona ta iappit nan padin ha-on an APU DIOS. Bokon ke ya hay balol nah pihhuy iena, mipuun nah maunud an balol na ⁷ ta hidiyey iappit nan padit makaan di liwat diyen tagu.”

Hay maunud hi pun-appitan hi maghob

⁸ Kanan bon APU DIOS ke Moses di ⁹ “Itugun mun Aaron ya nadan linalakin imbabalena datuwen maunud hi pun-appitan hi maghob: Hanan miappit an maghob ya mahapul an miha-ad nah altar hi ohan hilang inggana biggatna ya mahapul an munnanong nan apuy an adi mad-op. ¹⁰ Ne ibulwatin nan padi nan makaphod an bulwatin di padi takon nan bulwatin mioddah nundallom ta linihana nan altar an kaanona nan dap-ul nan niappit an maghob ta iha-ad na nah paldang diyen altar. ¹¹ Ne deket nagibbu ya kaanona bo nan makaphod an imbulwatinat ihannot na nan datin imbulwatinat iena nan dap-ul nah e-elen di kampu ta ena iwele nah mibilang an malini. ¹² Hanan apuy nah altar ya mahapul nimpen adi mad-op. Kinali mahapul an ha-adan nan padih itungu nan altar hi kabigabat ya iphod nan iha-ad hidi nan miappit an maghob ta gobhonay taban diyen miappit hi pakihayyupan ke APU DIOS. ¹³ Nomnomon yun mahapul nimpen munnanong nan apuy nah altar an adi mad-op.

Hay maunud hi pun-appitan hi makaphod an alina

¹⁴ Datuwey maunud hi pun-appitan hi makaphod an alina. Alan di ohan padin imbabalen Aaron nan alinat ipresentanan APU DIOS nah hinangngab nan altar. ¹⁵ Umalah hinggamal kediyen alina an naha-adan hi mantekan di oliba ya bangbanglun insenso ta gobhonah diyen niappit ke APU DIOS nah altar ta umamlong hi hamuy na. ¹⁶⁻¹⁷ Hanan natdaan kediyen alinah ya midat ke Aaron ya nadan imbabalena ta kanon da. Kapyeon dah tinapay an adida ha-adan hi mumpalbag ta kanon da nah dolan nan Tabernacle. Hidiye ya bingay nadan padi kediyen niappit an makan ke APU DIOS. Ya nangilinan hidiye umat nah miappit gapuh liwat ya bahul. ¹⁸ Midatan am-in di linalakin holag Aaron takon di hay holag nah udum hi algo te hidiyey bingay da. Ya am-in di nganneh diyen midatum kediyen ya mumbalin an niong-ong ke APU DIOS.”

¹⁹ Datuwe boy kinalin APU DIOS ke Moses an maunud: ²⁰ “Hanah algon miong-ong di holag Aaron an mumpadi ya iappit dan APU DIOS di hin-oh-an kilon alinah, umat nah miappit hi kabigabigat. Miappit di godwan tuwe nah biggatna ya miappit bo nah mungkahilong di godwana. ²¹ Mahapul an maka-ikkammo nan alina ya mantekan di oliba ya milutuh palhu ya maganodwa. Hituwen miappit ya umipaamlong di hamuy na ke APU DIOS. ²² Am-in di mahanhanot an holag Aaron ya iappit dat nangamung hidiye ke APU DIOS nah algon miong-ong dan

mumpadi. Hidiyen miappit ya maghob. ²³ Ya adi mabalin an makan hidiyen iappit dadiyen padi te mahapul an maghob am-in.”

Hay miappit gapuh liwat

²⁴ Kinalin bon APU DIOS ke Moses di ²⁵ “Itugun mun Aaron ya nadan linalakin imbabalena datuwen maunud hi pun-appitan da gapuh liwat. Hanan aggayam an miappit gapuh liwat ya niong-ong ke APU DIOS ta hidiye nan mahapul an kolngon dah hinangngab na nah altar an pangiklongan hi maghob an miappit. ²⁶ Hanan padin mangiappit kediye ya damanan kanonay bingay na nah dolan nan Tabernacle an niong-ong ke APU DIOS. ²⁷ Ya nan manapa weno midatum ketuwen niappit ya mumbalin an miong-ong ke APU DIOS. Ya nan bulwatin napawaghikan nah dala ya mahapul an maulahan nah natuddun pun-olahan. ²⁸ Deket pulan bangay kiha-angan nan niappit ya mahapul an mabuwe. Deket giniling nan banga ya mahapul an maad-adan ya makaullahan. ²⁹ Ammunay linalakin imbabalen di padiy mabalin an mangan kediye miappit. ³⁰ Mu nan miappit gapuh liwat an mipaghop di dalana nah Tabernacle ta makaan di liwat nadan tatagu ya mahapul an maghob. Te adi mabalin an miyday dotag diye.”

7

Hay miappit ta makaan di liwat

¹ Datuwe nadan maunud hi pun-appitan gapuh liwat: Hidiyen miappit ya miong-ong ke APU DIOS. ² Mahapul an kolngon dah diyen miappit

nah pangiklongan hi miappit an maghob. Ya miwaghik di dalana nadah opat an dingding nan altar. ³ Ya iappit nan padin am-in di tabana, umat nah taban di iwit na, taban di wadah dalam di adol na, ⁴ nadan duwan batin, ya nan tabana, ya nan nikuyaput hi altenan milaggat an makikaan hanadah batin. ⁵ Iappit nan padi ke APU DIOS datuwen gobhona nah altar gapuh liwat. ⁶ Ammuna nadan linalakin imbabalen di padiy mangan kediye niappit an aggayam nah Tabernacle an niong-ong ke APU DIOS te hidiye ya niappit ke hiya.

⁷ Nun-inggoy maunud hi pun-appitan gapuh bahul ya liwat. Hanan padin mangiappit ya alanay dotag nadan aggayam an niappit hi kakaanan di liwat nadan tatagu. ⁸ Mu nan padin mangiappit nah maghob ya nan bolat diyen aggayam di alana. ⁹ Ya am-in nadan miappit an boga an kumpulmiy niha-angana ya alan nan padin nangiappit kediye. ¹⁰ Mu am-in nan boga an miappit takon nan alinah an nakammohan hi mantekan di oliba weno ugge ya midat nadah papadin imbabalen Aaron.

Hanadan maunud hi pun-appitan hi pakihayyupan ke APU DIOS

¹¹ Datuwey kinalin APU DIOS ke Moses an maunud hi pun-appitan di taguh pakihayyupan APU DIOS. ¹² Deket iappit nan taguh diyeh pumpasalamatanan Apu Dios ya id-um nan iappit di mahdol ya maingpin tinapay an naha-adan hi mantekan di oliba ya ugge nakammohan hi mumpalbag ya id-um nay tinapay an nakapyah

makaphod an alinan naha-adan hi mantekan di oliba. ¹³ Ya damanan id-um nan iappit di tinapay an nakammohan hi mumpalbag. ¹⁴ Hin-oh-a ke datuwen tinapay di iappit nan APU DIOS. Ya midat datuwe nah padin nangiaghik nah dala nah altar. ¹⁵ Ya mahapul an makan kediyen algon am-in di dotag nan aggayam an niappit an maid di matdaan.

¹⁶ Mu deket mun-appit di ohan taguh pangipatib-an impaannung nay insapatana weno ingguddanan mun-appit ya adi mahapul an makan am-in nan dotag kediyen algo. Deket waday natdaan ya takon di kanon dah kabiggatana. ¹⁷ Mu deket waday matdaan an adi makan kediyen mikadwan algo ya mahapul mon maghob. ¹⁸ Ya deket kanon da nan matdaan nah mikatlun algo ya adi mo abuluton Apu Dios di in-appit nan tagu ta maid moy hilbin diye te mibilang an adi malini. Hanan tagun mangan kediyen matdaan ya holtaponay maat ke hiya.

¹⁹ Deket waday kidattuman nan dotag hi kumpulmin mibilang an adi malini ya adi mabalin an makan hidiyen dotag te panio, kinali mahapul an maghob. Mu nan udum an dotag diyen niappit ya damanan kanon nan tagun mibilang an malini. ²⁰ Ya deket kanon nan tagun adi mibilang an malinih diyen niappit ya adi mo makid-um hidiyen tagu nadah tatagun Apu Dios. ²¹ Hanan tagun dinapana weno nidatum hanadah mibilang an adi malinin tagu weno aggayam weno nganneh diye yaden kinanay dotag nan aggayam an niappit ya adi mo makid-um hanadah tatagun Apu Dios.

²² Kanan bon APU DIOS ke Moses di ²³ “Kalyom hanadah holag Israel an adida kanon di taban di baka, kalnero ya gulding. ²⁴ Ya adida kanon di taban nan aggayam an nate weno pinaten di mailom an aggayam, mu damanan miusal nan tabah udum an kiusalana. ²⁵ Hanan tagun mangan hi taban nan maghob an aggayam an miappit ke APU DIOS ya adi mo makid-um hanadah tatagun APU DIOS. ²⁶ Dida an holag Israel ya adi mabalin an eda kanon di dalam di aggayam ya hamuti takon di daanay pumboblayan da. ²⁷ Hanan adi mangun-unud ketuwe ya adi mo makid-um hanadah tatagun Apu Dios.”

²⁸ Kinalin bon APU DIOS ke Moses di ²⁹ “Itugun mu nadah holag Israel hituwe: Hanan tagun mun-appit hi pakihayyupan ya idat nay udum ke APU DIOS. ³⁰ Odnan nan taguh diyen maghob an iappit nan taba ya pagon nan aggayam ta itagge nan ipresenta ke APU DIOS. ³¹ Ne gobhon nan padih diyen taba nah altar mu hanan pago ya midat nadah padin hi Aaron ya nadah imbabalena. ³² Takon nan wawwan an ulpun nan aggayam ³³ ya midat nah padin nangiwaghik nah dala ya nunggohob nah taba nah altar. ³⁴ Te hay pago ya hay wawwan an ulpu ya idat APU DIOS nadah papadi. Hidiyey lebbengnan midat an ibingay nadan holag Israel ke didan papadi nah iappit dan pakihayyupan ke APU DIOS. Hituwe ya mahapul an maunud ta nangamung. ³⁵ Hituwey midat an bingay nadan papadin imbabalen Aaron takon nadan holag dah udum hi algo. Natuddun bingay dah tuwe nipalpu

handih natuddu dan mumpadi ta munhilbi dan APU DIOS. ³⁶ Kediye algon natudduwan dan mumpadi ya in-olden APU DIOS nadah holag Israel an idat dah tuwen bingay nadan papadi ya nadan holag dah udum hi algo. Ya mahapul an maunud ta nangamung hituwe.

³⁷ Danaey maunud hi pun-appitan hi maghob, pun-appitan hi page, pun-appitan gapuh liwat, pun-appitan gapuh bahul, pun-appitan hi pumpadiyan, ya pun-appitan hi pakihahayyupan ke APU DIOS.” ³⁸ Intugun APU DIOS datuwe ke Moses nah adi maboblayan nah Bilid an Sinai handih in-oldena nadah tatagunan mun-appit dan hiyah di nah adi maboblayan.

8

Hay natudduwan nadan linalakin imbabalen Aaron an mumpadi

¹ Handi ya kanan APU DIOS ke Moses di ² “Iem hi Aaron ya nadan linalakin imbabalena nah hogpan hi Tabernacle. Itabin day bulwati dan bulwatin di padi, hay lana, kilaw an lakin bakan miappit gapuh liwat, hay duwan lakin kalnero ya hay tinapay an ugge naha-adan hi mumpalbag an niha-ad hi hukup. ³ Ayagam amin nadan bimmoblet umali dah di nah hogpan hi Tabernacle.”

⁴ Inun-unud Moses ot handih naamung nadan tatagu ya ⁵ kanan diday “Deyan atok di kinalin APU DIOS.” ⁶ Ot ienah Aaron ya nadan linalakin imbabalena hinangngab nadan tatagu ot ipaat nan dida nan ine-en di pun-amu. ⁷ Impabulwati

nan Aaron nan bulwatin di padi ya impumbalkona. Impabulwati na bo nan ephod an hidiye nan mioddan muntap-on bulwatin di padi ot ipabalko na nan balkon naabol ta mangdon nah ephod. ⁸Ya intakap na nan luput an mitakap nah pagon nan ephod ot ihudu nah di nan Urim ya Tummim. ⁹Impapngot nan Aaron nan pongot ot itakap na nan balituk an medal nah hinanggan diyen pongot. Athidiy kinalin APU DIOS an atona.

¹⁰Inalan bon Moses nan lana ot waghikana nan Tabernacle ya am-in nadan wadah di ta miong-ong dan APU DIOS. ¹¹Inwaghik na nan lanah namimpitu nah altar takon nadan ngunut an mausal hidi, nan palanggana ya nan nipatukana ta miong-ong da. ¹²Ot duyaganay ulun Aaron hi lanat miong-ong damdaman APU DIOS. ¹³Hanada ke bon linalakin imbabalen Aaron ya in-e na didah hinangngab di Tabernacle ot ipabulwatina nan bulwati da, impabalkona nan balko da ya impapongot nay pongot da. Inununud nay kinalin APU DIOS an atona.

¹⁴Nagibbuh diye ot iappit na on lakin baka gapuh liwat. Inhakmon Aaron ya nadan linalakin imbabalenay takle da nah ulun diyen baka ¹⁵ot kolngona. Immala boh Moses hi dalan diyen baka ot itdok nay gamat na ot itodtod na nadah opat an nidongdong an dugun nan altar ta atonay ine-en di punlini. Ya induyag na nan natdaan an dala nah puun diyen altar ta miong-ong ke APU DIOS. ¹⁶Hanada ken taban di puhu, taban di putu, nan taban nikuyaput hi alte, nadan batin ya nadan taba ya ginhob nan am-in

nah altar. ¹⁷ Ya nan natdaan an dotag diyen baka an dadiye ya bolat, laman ya silit ya ena ginhob nah e-elen di kampu. Hidiyey kinalin APU DIOS an atona.

¹⁸ Impresentan bon Moses on lakin kalneron iappit nan maghob. Ot ihakmon da Aaron ya nadan linalakin imbabalenay takle da ¹⁹ ot kolngon Moses. Inalanan nan dalan diye ot iwaghik na nadah dingding nan altar. ²⁰ Ya tinanogtog nah diyen lakin kalnero ta gobhona takon di uluna ya tabana. ²¹ Inulahana nan putu takon nan huki ot pakighob na nah altar. Hanan nabanglun hamuy diyen in-appit nan maghob ya umipaamlong ke APU DIOS. Hidiyey inat Moses mipuun hi kinali APU DIOS an atona.

²² Indani ya impresentan bon Moses ke APU DIOS nan mikadwan lakin kalneron maklong hi pumpadiyan da Aaron ya nadan linalakin imbabalena. Inhakmo day takle dah ulun diyen kalnero ²³ ot kolngon Moses. Immalah dalana ot ha-adanay wawwan an ingan Aaron, hay wawwan an am-ama-an di taklena ya hukina. ²⁴ Ya hina-adanay wawwan an ingan damdaman nadan linalakin imbabalen Aaron, hay wawwan an am-ama-an di takle da ya hukida. Inwaghik na nan udum an dala nadah dingding nan altar.

²⁵ Inalanay taban nan iwit, am-in di taban nadan puhu, putu, alte, nadan batin ya nan wawwan an ulpuh. ²⁶ Ya immalah ohan tinapay an ugge naha-adan hi mumpalbag, hay ohan tinapay an naha-adan hi mantekan di oliba ya ohan maingpin tinapay, ot itap-o na ke dadiyen taba ya wawwan an ulpuh. ²⁷ Impad-onan

am-in datuwe ke da Aaron ya nadan linalakin imbabalena ot itagge dan impresentan APU DIOS. ²⁸ Inalan bon Moses dadiye ot itap-ona nadah miappit an maghob nah altar ot gobhona. Hidiye ya miappit hi pumpadiyan da Aaron ya nadan linalakin imbabalena. Hay hamuy dadiye ya umipaamlong ke APU DIOS. ²⁹ Inalan bon Moses nan pago ot itagge nan impresentan APU DIOS. Hidiyey bingay na kediyen lakin kalneron niappit hi pumpadiyan nadan padi. Hidiyey inat na mipuun hi kinalin APU DIOS an atona.

³⁰ Immala boh Moses hi lana ya nan dala nah altar ot iwaghik nan da Aaron, nadan imbabalena ya hi bulwati da. Athituy inat nat miong-ong dan APU DIOS.

³¹ Kanan Moses ke da Aaron ya nan imbabalenay “Ie yu nan dotag nah hogpan hi Tabernacle ta iha-ang yu ta kanon yuh di. Ya kanon yu damdama nadan tinapay nah basket an niappit hi numpadiyan yu mipuun hi tugun APU DIOS. ³² Ya gobhon yun am-in di matdaan an dotag ya tinapay. ³³ Adi kayu tumayan hituh pitun algo inggana magibbuy ine-en di pumpadiyan yu. ³⁴ Hituwen inat takud uwani ya mipuun hi tugun APU DIOS ta makaan di liwat yu. ³⁵ Mahapul nimpén miha-ad kayu nah Tabernacle hi pitun algo ya pitun hilong ta aton yuy tugunat adi kayu mate. Hituwey intugun APU DIOS an kalyok ke dakayun aton yu.” ³⁶ Inun-unud Aaron ya nadan imbabalenan am-in dadiyen tugun APU DIOS an kinalin Moses.

9

Hay nangilappuwan Aaron an mun-appit

¹ Handih nabiggatanah nagibbuwan di natud-duwan da Aaron ya nadan linalakin imbabale-nan mumpadi ya inayagan Moses dida ya nadan mangipangpanguluh holag Israel. ² Kananan Aaron di “Umala kah hintoon an lakin baka ya hay lakin kalneron maid di dipekonat iappit mun APU DIOS. Hanan hintoonan lakin baka ya miappit gapuh liwat ya nan lakin kalnero ya miappit an maghob. ³ Ya kalyom hanadah tatagun mun-appit dah lakin gulding gapuh liwat da, hay hintoon an baka ya kalneron maid di dipekto dat iappit dan maghob, ⁴ hay bulug an baka ya hay lakin kalnero ta iappit dah pakihayyupan dan APU DIOS. Ya unnudan da datuwen iappit da hi alinah an naha-adan hi mantekan di oliba. Mahapul an aton nadan tatagu datuwe te mumpatiboh APU DIOS ke didad uwani.”

⁵ In-en nadan tatagun nah hinangngab nan Tabernacle dadiyen kinalin Moses ot maamung dan mundayaw ke APU DIOS. ⁶ Kanan Moses di “Hituwey kinalin APU DIOS an aton yu ta mumpatibon dakayu nan humilin dayaw na.”

⁷ Kanan Moses ke Aaron di “Eka nah altar ta mun-appit ka gapuh liwat ya mun-appit kah maghob ta makaan di liwat mu ya hay liwat nadan tatagu. Atom hituwe mipuun hi tugun APU DIOS.”

⁸ Ot umeh Aaron nah altar ot kolngona nan hintoonan bakan miappit gapuh liwat. ⁹ Indawat nadan linalakin imbabalena nan dala ot itdok

nay gamat na ot itodtod na nadah nidongdong an dugun nan altar ya induyag nay udum nah puuna. ¹⁰ Ginhob na kediyen altar nan taba, nadan batin ya kuyaput di alten nan niappit gapuh liwat an inun-unud na nan intugun APU DIOS ke Moses. ¹¹ Mu nadan dotag ya bolat ya ena ginhob nah e-elen nan kampu.

¹² Indani ya kinlong bon Aaron nan aggayam an iappit nan maghob ot idawat nadan linalakin imbabalena nan dalan diyen aggayam ot iwaghik na nadah dingding nan altar. ¹³ Inohhaohha dan indawat ke hiya nadan dotag an maghob nah altar takon nan ulu.

¹⁴ Inulahana nan putu ya nadan huki ot itap-o na nadah maghob ot gobhona nah altar.

¹⁵ Nagibbuh diye ot ipresenta na nan gulding an miappit gapuh liwat nadan tatagu ot kolng-ona, umat hi inat na nah niappit gapuh liwat na. ¹⁶ In-appit nah diyen maghob an inun-unud na nadan maunud hi pun-appitan. ¹⁷ Ot ahina ipresenta nan iappit nan pagen gimmamal ot pakighob na nah altar an inid-um na nadah udum an miappit an maghob.

¹⁸ Kinlong na nan bulug an baka ya nan lakin kalneron iappit nadan tataguh pakihayyupan dan APU DIOS ot idawat nadan linalakin imbabalena nan dalan dadiye ot iwaghik na nadah dingding nan altar. ¹⁹⁻²¹ Intaggena nadan pago ya ulpu ot ipresenta nan APU DIOS, mipuun hi kinalin Moses an atona. Intap-o na ke dadiyen pago nadan taban nan bulug an baka ya lakin kalnero, hay taban di iwit da ya putu da, nadan

batin da ya kuyaput di alte da ta maghob nah altar.

²² Nagibbuh diye ot idongdong nay taklena nadah tatagu ot bendisyonana dida ot ahi duma-ul an nalpu nah altar. ²³ Ot humgop da Aaron ke Moses nah Tabernacle. Limmah-un da ot bendisyonan da nadan tatagu ya numpat-iboy humilin dayaw APU DIOS ke didan am-in. ²⁴ Pinghanadi bo ya impaalin APU DIOS di mundadalang an apuy ot gobhonan am-in nadan niappit an maghob ya nadan taba. Handih tinibon nadan tataguh diye ya muntukuk da gapuh anla da ya nunlukbub da nah luta.

10

Hay nunliwatan da Nadab ke Abihu

¹ Hanadan duwan linalakin imbabalen Aaron an da Nadab ke Abihu ya inha-ad day bala nah duyun pangighoban hi bangbanglu ot waghikan dah insenso. Uggeda inun-unud di kinalin APU DIOS hi aton dan munggohob hi insenso. ² Kinali maid maptok ya impaalin APU DIOS di apuy ot mate dah hinanggab na.

³ Kanan Moses ke Aaron di “Hituwey pinhod APU DIOS an kalyon nah kananay ‘Mahapul an am-in nadan munhilbin ha-on ya inilaon dan ha-oy ya makakkaphodak ya midayawak nadah tataguk.’ ” Mu pamgan Aaron di op-opya.

⁴ Ot ayagan Moses da Mishael ke Elsaphan an imbabalen Ussiel an amaon Aaron ot kananan diday “Kanon yuy adol datuwen iiba yu tuh pundayawan ta ie yu dida nah e-elen di kampu.”

⁵ Immali da ot id-on da nah imbulwati dan

bulwatin di padi ot ie da dida nah e-elen di kampun inun-unud day kinalin Moses ke dida.

⁶ Indani ya kanan Moses ke Aaron ya nadan imbabalenan da Eleasar ke Itamar di “Hugudon yuy buuk yu ya adiyu bik-iyon di bulwati yu ta adiyu ipatibon u-umyung kayu. Te deket ipatibo yun u-umyungan kayu ya mate kayu ya ilagat APU DIOS am-in di holag Israel gapuh boh-ol na. Mu nadan ibba takun holag Israel ya damanan ipatibo dan u-umyung da gapuh natayan datuwen pinaten APU DIOS hi apuy. ⁷ Ya dakayu ke ya adi kayu tumayan hitu te niong-ong kayun pungngunuwon APU DIOS nipalpu handih naha-adan hi lanay ulu yu.” Ot un-unudon dah diyen kinalin Moses.

⁸ Kanan APU DIOS ke Aaron di ⁹ “Adika mabalin an humgop nah Tabernacle an kawad-ak, takon nadan linalakin imbabalem ten imminum kayuh mainum an bumutong te deket humgop kayu ya mate kayu. Mahapul an un-unudon di holag mut nangamung hituwen olden. ¹⁰ Mahapul bon inilaon yu hin nganne nadan niong-ong ke ha-on ya hin nganney kiusalan da. Ya mahapul an inilaon yu nadan panio te mibilang dan adi malini ya nadan adi panio ten mibilang dan malini. ¹¹ Ya mahapul an ituttudu yun am-in hi holag Israel nadan Tugun kun kinalik ke Moses.”

¹² Kanan Moses ke Aaron ya nadah duwan linalakin imbabalenan da Eleasar ke Itamar di “Alan yu nan natdaan an nagiling an bogan niappit ke APU DIOS ta kapyaoon yuh tinapay an adi makamhan hi mumpalbag ta kanon

yuh paldang nan altar, te niong-ong ke hiya.
¹³ Kanon yu datuweh kawad-ana te datuwen makan an niappit ke hiyay bingay yun nadah holag mu. Hituwey tugunan kalyok ke dakayu.
¹⁴ Mu damanan kanon yu nadan pago ya ulpun nipresentan APU DIOS nah lugar an mibilang an malini. Dadiyen iappit di ibba yun holag Israel hi pakihayyupan dan APU DIOS ya bingay yun nadah imbabalem. ¹⁵ Dadiyen ulpu ya pago ya id-um yu nah taban maghob an miappit ta itagge yun ipresentan APU DIOS. Datuwe ya mibingay ta nangamung ke dakayun nadah holag yu mipuun hi tugun APU DIOS.”

¹⁶ Minahmahan Moses di mipanggep nah guld-
ing an miappit gapuh liwat ot inilaonan naghob ya binoh-olana da Eleasar ke Itamar an nabatin imbabalen Aaron. ¹⁷ Kananan diday “Tipet uggeyu kinan nah dolan nan Tabernacle hidiyen niappit gapuh liwat? Indat APU DIOS ke dakayu ta iappit yu ta makaan di liwat nadan tatagu.
¹⁸ Gulat na ot kuma te uggeyu in-ey dalan nan niappit nah Tabernacle ya kinan yu ot kumah di nah dola. Kon uggek kinalin athidiy aton yu?”

¹⁹ Hinumang Aaron hi Moses an kananay “Om, nun-appit nadan linalakin imbabalek ad uwani ke APU DIOS gapuh liwat ya nun-appit dah maghob, mu kon abuluton nin APU DIOS ten kinan mih diyen niappit gapuh liwat? Man-uket uggemi kinan te umagol kami mipanggep nah naat nadah duwan imbabalek.” ²⁰ Ya inabulut Moses hidiyen in-esplikar Aaron.

11

Hanadan makan an mabalin an kanon ya nadan adi

¹ Kanan APU DIOS ke da Moses ke Aaron di “Kalyon yu ² nadah ibbayun holag Israel an datuwen aggayam di mabalin an mihda. ³ Hanadan nagodway kukub nan panidwaon dan galgalon di kanon da. ⁴⁻⁶ Mu adi mabalin an kanon yu nadan kamel, badger ya rabbit. Te man-ut panidwaon dan galgalon di kinan da mu ugge nagodway kukub da. Kinali adida mibilang an malini. ⁷ Ya adiyu ihday babuy. Te man-ut nagodway kukub da, mu adida panidwaon an galgalon di kanon da. Kinali adida mibilang an malini. ⁸ Adiyu ihda ya adiyu dapaon di adol am-in dadiyen aggayam ten nate da te adida mibilang an malini.

⁹ Ya hi am-in hanadah mataguh danum ya ammuna nadan waday hiphip na ya ipenay mabalin an kanon yu. ¹⁰ Mu nadan maid di hiphip na ya ipe na ya adiyu kanon. ¹¹ Adi mibilang an malini dadiye. Ya adiyu kanon weno dapaon di naten adol da. ¹² Ipidwak an kalyon, adi mabalin an kanon yu nadan matagun wadah danum an maid di hiphip na ya ipe na.

¹³⁻¹⁹ Datuwe nadan klasen hamutin adiyu kanon: tuldu, akup, gawwang, falcon, kukkuk, hamutin mangan hi nate, butbut, ostrich, seagull, stork, heron, pelican, cormorant, hoopoe, hay panniki ya littalit.

²⁰ Hanadan napayakan umat hi insect an opat di hukinan mungkaddapan ya adiyu kanon te

adida mibilang an malini. ²¹ Mu nadan udum an napayakan an insect an mungkaddapan an nahu-up di huki nat pumaytuk ya damanan kanon yu. ²² Datuwe ya dudun, cricket weno ba-atong. ²³ Ya nadan udum an man-ut napayakan da mu kumadap da ya adiyu kanon te adida mibilang an malini.

²⁴ Hay tagu ya mibilang an adi malini inggana hilong ten dapaonay naten adol datuwe. ²⁵ Deket duligon nan taguy adol datuwen naten aggayam ya mahapul an gal-anan balbalan di bulwati na mu munnanong an mibilang an adi malini inggana mahilong. ²⁶ Hanadan naten aggayam an ugge nagodway kukub na ya mibilang dan adi malinit nan tagun manapah adol datuwe ya mibilang an adi malini inggana mahilong. ²⁷ Hanadan naten aggayam an opat di huki dan waday komong da ya mibilang dan adi malinit nan tagun manapah adol datuwe ya mibilang an adi malini inggana mahilong. ²⁸ Deket pinidit nan tagu weno dinlig nay naten adol di aggayam ya mahapul an gal-anan balbalan di bulwatina mu munnanong an mibilang an adi malini inggana mahilong.

²⁹⁻³⁰ Am-in di klasen moles, utut, kallulu ya banniya ya mibilang dan adi malini. ³¹ Ya nan tagun manapan dadiye, matagu weno nate ya mibilang an adi malini inggana mahilong. ³² Mibilang bon adi maliniy nganneh diyen kagahan di naten adol da, umat hi kaiw, luput, lalat, saku, weno ngannen ngunut an waday kiusalana. Ya kal-ina ket mag-ahan dadiye ya

mahapul an mitam-ol dah danum mu mibilang metlaing an adi malini inggana mahilong.

³³ Kal-ina ket nag-ay naten adol dah pula an banga ya mibilang an adi malini takon nan nihuduh dit hidiye nan mahapul an puhikon yuh diyen banga. ³⁴ Hanadan makan an naduyagan hi danum an niha-ad kediyen banga ya adiyu kanon te mibilang da mon adi malini. Ya adi mabalin an inumon yu nan danum an niha-ad kediyen banga te mibilang an adi malini. ³⁵ Takon di pugun an pangapyaan hi tinapay weno banga ya deket nag-ahan hi naten adol dadiye ya mibilang dan adi malini, ta hidiye nan mahapul an pa-iyon yu.

³⁶ Mu deket ob-ob weno bubun di nag-ahan di naten adol dadiye ya nanongnan mibilang an malini nan danum mu nan tagun e mangaan ke dadiye ya mibilang an adi malini. ³⁷ Mu deket buwan mitanom di nag-ahan hi naten adol dadiye ya nanongnan mibilang an adi malini. ³⁸ Mu deket nitam-ol nan buwa ya nag-ahan hi naten adol dadiye ya mibilang an adi malini.

³⁹ Hanan aggayam an mabalin an kanon ya mibilang an adi malini ten nate ta nan tagun manapah naten adol na ya mibilang an adi malini inggana mahilong. ⁴⁰ Hanan tagun mangan weno mangdon kediyen ya mahapul an balbalanay bulwatina mu nanongnan mibilang an adi malini inggana mahilong.

⁴¹⁻⁴² Adi mabalin an kanon yu nadan mum-bulluhan weno mungkaddapan nah lutan opat weno dakol di hukina te adida mibilang an

malini. ⁴³ Adiyu kanon dadiye ta adi kayu mibilang an adi malini. ⁴⁴ Te ha-oy an AP-APU an Dios yu ya makakkaphodak, kinali mahapul an makaphod kayun un-unudon yun am-in dadiyen mipanggep hi malini. ⁴⁵ Ha-oy di AP-APU yun nangipangulun dakayun timmayan ad Egypt ta ha-oy di dayawon yun Dios yu. Ta hidiye nan mahapul an makaphod kayun maid di aton yuh gaga-iho te ha-oy an AP-APU an Dios yu ya makaphodak an abu.*

⁴⁶ Danaey maunud mipanggep hi aggayam, hamuti, nadan matagun wadah danum ya nadan matagun mungkaddapan, mumbulluhan ya mundallanan hi luta. ⁴⁷ Mahapul an pakati-bbon yu hin nganne nadan makan an mibilang an malini ya nadan adi mibilang an malini.”

12

Hay maunud hi puntungawan di babai

¹ Kinalin bon APU DIOS ke Moses di maunud hi puntungawan di babai an kananay ² “Deket numbutyug di babai ya nuntungoh lalaki ya mibilang an adi malinih pitun algo umat nah umaliyan di malpuh adol nah kabulabulan. ³ Hanan golang ya mahapul an makugit nah mikawalun algo na. ⁴ Ne mibilang bon adi malinih inana inggana mala-uy himbulan ta tuluy algo gapu nah dalan impakawana nah nuntungawana. Kediye ya adi mabalin an dapaona nadan mausal hi pundayawan ya adi mabalin an humgop hidi

---

* **11:45** 11:45 Tibon yuy 1 Pedro 1:16.

inggana magibbuy pangatana nah ine-en di punlini. ⁵ Deket babaiy intungona ya mibilang an adi malinih duwan lingguwan umat nah umaliyan di malpuh adol na. Ya had-onay duway bulan ta onom di algo ta ahina aton nan ine-en di punlini nah dalan gapuh nuntungawana.

⁶ Deket nagibbun inat nan babaiy ine-en di punlini nah intungonan babai weno lalaki ya mahapul an ie na on hintoon an kalnero nah padi nah hogpan di Tabernacle ta gobhon dan iappit ke APU DIOS. Ya ie na boy ohan paloma weno balug ta iappit na gapuh liwat na. ⁷ Alan nan padih diyet iappit nat mibilang mon malini nan babain nuntungo. Datuwey mahapul an un-unudon di nuntungo.

⁸ Mu kal-ina ket nawotwot nan babai ya adina kabaelan di kalnero ya mabalin di duwan balug weno paloma. Hanan oha ya miappit an maghob ya miappit nan oha gapuh liwat na. Deket nagibbun inat nan padih diye ya mibilang mon malini nan babai.”

13

Hay maunud mipanggep nah mit-an an dogo

¹ Kanan APU DIOS ke da Moses ke Aaron di
² “Hanan tagun waday mit-an an katatakut an gulidnan linumbag weno mumbobbola ya ie yu nadah padi an hi Aaron ya nadan imbabalena.

³ Mahapul an tibon nan padi nan gulid ta deket binumla nan buuk nah bolat an nagulid ya himmalom ya katatakut hidiyen dogo te mit-an ya mahapul an kalyon nan padin mibilang an adi malinih diyen tagu.

⁴ Mu deket ugge himmalom nan gulid ya ugge binumla nan buuk ya abunay appilon nan padi nan taguh pitun algo. ⁵ Hanah mikapitun algo ya tibon bon nan padih diyen tagut deket ugge nihinap nan gulid na ya appilona pay hi pitun algo. ⁶ Ne ahi bo tibon nan padi nah mikapitun algot deket napoy-an ya kalyon nan padin mibilang an malinih diyen tagu te gulid ya abuh diye. Mu mahapul an ibalbal nan taguy bulwati nat ahi mibilang an malini. ⁷ Mu kalina ket mibangngad bo nan gulid nat mihinap ya mahapul an mumpatibo bo nah padi. ⁸ Ne tibon bon nan padit deket nihinap ya kalyonan mibilang an adi malini nan tagu ya kalyonan katatakut nan dogona te mit-an.

⁹ Am-in di tagun waday dogonan gulid an mit-an ya e mumpatibo nah padit ¹⁰ deket tibonat linumbag ya nababla ya binumlay buuk kediye ¹¹ ya hidiyey kitib-anan mit-an hidiyen gulid ta hidiye nan kalyon nan padin mibilang an adi malinih diyen tagu. Adi mahapul an appilonat obserbalona te nunna-ud an mibilang an adi malinih diyen tagu.

¹² Deket tibon nan padin nagoggonnol am-in di adol nan tagu mipalpuh hukina ingganah uluna ¹³ ya kalyon nan padin mibilang an malinih diyen tagu te nibangngad nan datin ang-ang di bolat na. ¹⁴ Mu deket waday nabablah bolat nan tagu ya kalyon nan padin mibilang an adi malinih diyen tagu. ¹⁵ Mahapul an pinghanadi ya kalyonan adi malini nan taguh panib-anan nababla adol na te hay nababla kitib-anan mit-an

hidiyen gulid. ¹⁶ Mu deket napoy-an nan nababla ot mibangngad nan datin ang-ang nan bolat na ya mahapul an ume nah padi ¹⁷ ta tibona bot deket siguladun pinumhod mo nan bolat na ya kalyonan mibilang an malini nan tagu.

¹⁸ Deket waday tagun napoy-an di poghana ¹⁹ mu indani bo ya linumbag ya immingit an waday mabla kediyen tinummolan di poghana ya mahapul an ume bon mumpatibo nah padi. ²⁰ Ne tibon nan padit deket himmalom ya binumla nan buuk kediyen ya kalyonan mibilang an adi malinih diyen tagu. Te hidiyen dogona ya mit-an. ²¹ Mu deket ugge himmalom nan poghana ot loktat ya nauma ya ugge binumla nan buuk kediyen ya mahapul an appilon nan padi nan taguh pitun algo. ²² Mu deket kediyen pitun algo ya nihinap nan nabablah adol na ya mahapul an kalyon nan padin mibilang an adi malini nan tagu te mit-an nan dogona. ²³ Mu deket napoy-an ya ugge nihinap ta abunay napiklatan ya kalyon nan padin mibilang an malini mo nan tagu.

²⁴ Hanan tagun naatungan an immingit weno binumlay pottok nan naatungan ²⁵ ya mahapul an tibon nan padit binumla key buuk kediyen naatungan ya himmalom ya mibilang an adi malinih diyen tagu te mit-an nan dogona. ²⁶ Mu deket ugge himmalom ya ugge binumlay buuk kediyen ya mungki bangngad nan datin ang-ang di bolat na ya appilon metlaing nan padih diyen taguh pitun algo ta obserbalona. ²⁷ Ne pidwaona bon tibon nah mikapitun algo ta deket mungkihinap bo nan nabablah adol diyen tagu

ya kalyonan mibilang an adi malini. ²⁸ Mu deket maid moy nababla, mu abunay piklat nan naatungan an bolat na, hidiyey kitib-anan adi mit-an hidiyen dogo. Ta hidiye nan kalyon nan padin mibilang an malini nan tagu.

²⁹ Hanan lalaki weno babain waday nabablah uluna weno pangal na ³⁰ ya mahapul an tibon nan padit deket himmalom ya numbaliw di ang-ang nan buuk kediye ya kalyon nan padin mibilang an adi malini nan tagu te mit-an nan dogona. ³¹ Mu deket tibon nan padi ya adi athidi ya appilonah pitun algot obserbalona. ³² Ne tibon bon nan padi nah mikapitun algot deket ugge nihinap ya ugge himmalom ya deket numbaliw di ang-ang di buuk kediye ya ³³ mahapul an mamukmukan nan tagu mu adina labahaon nan buuk nah nababla. Ne appilon nan padih pitu pay an algo. ³⁴ Ne tibon bon nan padi nah mikapitun algo ta deket ugge nihinap ya ugge himmalom ya kalyonan mibilang an malinih diyen tagu. Ya mahapul an balbalan nan taguy bulwati nat malini. ³⁵ Mu kal-ina ket nibangngad bo nan dogonat nihinap ³⁶ ya mahapul an tibon bon nan padi ta kalyonan mibilang an adi malinih diyen tagu ten nihinap nan nababla takon di ugge numbaliw di ang-ang nan buuk kediye. ³⁷ Mu deket tibon nan padi ya ugge nihinap te napoy-an ya mammol di buuk kediye ya kalyon nan padin mibilang an malini nan tagu.

³⁸ Deket wada day mablah adol di tagu, babai weno lalaki ³⁹ ya mahapul an tibon nan padi ta deket adi umat hi ang-ang di kamanaw ya

kalyonan mibilang an malini nan tagu te adi mit-an hidiyen dogo.

⁴⁰⁻⁴¹ Deket namukmukan on tagu te naplag di buuk na ya mibilang an malinih diyen tagu.

⁴² Mu deket nawaday ma-maingit ya mablan gulid kediyen naplagan di buuk hi uluna ya mit-an hidiyen dogona. ⁴³⁻⁴⁴ Ne mahapul an tibon nan padih diyen tagut deket waday ma-maingit ya mablan gulid hi uluna ya kalyon nan padin mibilang an adi malinih diyen tagu gapu kediyen mit-an an dogona.

⁴⁵ Hanan tagun waday dogonan mit-an ya mumbulwatih nabik-i ya adi munhugud ya haniyanay godwan di anganat abunay matana ya tuktuk nan matibo. Ne itkuitkuk nay “Adi malini. Adi malini.” ⁴⁶ Hanan tagu ya mibilang an adi malini inggana makaan nan mit-an an dogona. Ya mahapul an maappil ta e miha-ad nah e-elel di kampu.

Hay olden mipanggep hi buut hi luput

⁴⁷⁻⁴⁹ Deket waday tinummol an buut hi bulwatin nakapyah linen weno dutdut di kalnero weno kumpulmin nakapyah lalat ya deket dadiye ya ma-maingit da weno green di kolor da ya dadiye nan mihinap. Kinali mahapul an mipatibo nah padi. ⁵⁰ Tibon nan padih diye ne indulinah pitun algo. ⁵¹ Deket nadatngan nan mikapitun algo ya tibona bot deket nihinap dadiye ya mibilang an adi malini. ⁵² Ne amin nadan luput weno lalat an waday athidin nihinap an buut ya mahapul an gobhon nan padi.

⁵³ Mu deket tibon nan padi ya ugge nihinap,
⁵⁴ ipabalbal na nan luput ne indulinah pitu bon
 algo. ⁵⁵ Ne tibona bot deket ugge numbaliw di
 kolor na ya takon di ugge nihinap ya mibilang
 metlaing an adi malini ta hidiye nan mahapul
 an maghob takon hin kananat hidiyen buut ya
 wadah indoggan weno hinangngab nan bulwati.
⁵⁶ Mu deket tibon nan padi ya mungkakaan
 hidiye te nabalbalan ya bik-iyonat kaanonah
 diye. ⁵⁷ Mu deket mawada bot mihinap ya
 mahapul mon gobhon nan kon bulwatin diye.
⁵⁸ Mu deket binalbalan nan tagu ya nakaan
 nan mangmangitit ya mahapul an ipidwanan
 ibalbal ta mibilang bon malini. ⁵⁹ Datuwey ma-
 hapul an aton hin buut nan bulwatin nakapyah
 luput, weno dutdut di kalnero weno kumpulmin
 nakapyah lalat ta ahi makalin mibilang an malini
 weno adi.”

14

*Hay aton nan tagun nakaan di dogon di bolat
 na*

¹⁻² Kanan APU DIOS ke Moses di “Datuwey
 un-unudon nan mangat hi ine-en di punlini ten
 nakaan di dogon di bolat na: Mahapul an mie
 nah padi nan tagun nakaan hidiyen dogo na. ³ Ta
 ien nan padih diyen tagu nah e-elen di boblet
 ena pakatibbon hin hiya peman an nakaan nan
 dogo na. ⁴ Ne kalyon nan padi nah tagut umialih
 duwan hamutin miappit, hay kaiw an sedar, hay
 maka-ingit an tinulid ya nan haping di hissop.
⁵ Ya iolden nan padin kolngon day ohan hamuti
 nah pulan malukung an naha-adan hi ka-hagob

an danum hi ob-ob. ⁶ Ne nan ohan hamuti ya itam-ol nan padi nah dalan nan hamutin naklong ya pakitam-ol nah di nan maka-ingit an tinulid ya nan kaiw an sedar. ⁷ Hanan dala ya iwaghik na nah mamimpitu nah tagun nakaan di dogona. Ya kalyonan mibilang mon malinih diyen tagu. Ne ipatayap na nan ohan hamuti nah e-elen di boble.

⁸ Ibalbal diyen taguy bulwatina ya labahaonan am-in di buuk hi adol na, takon di emeng na ya buuk nat ahi mun-amo ta mibilang an malini. Ta humgop mo nah kampu mu adi humgop hi bale dah pitun algo. ⁹ Hanah mikapitun algo ya mahapul nimpen labahaonay buuk hi uluna, emeng na, kidenya ya am-in di buuk hi adol na ya ibalbal nay bulwatina ya mun-amo ta mibilang an malini.

¹⁰ Ne hi mikawalun algo ya umiali nan tagu hi duwan hintoon an laki ya laba an impan di kalneron maid di dipektona, hay nahawwal an duwan kilon nagiling an bogan nakamhan hi mantekan di oliba ya hay himbasun namahman mantekan di oliba. ¹¹ Ne ien nan padi nan tagu ya nadan iappit na nah hogpan nah Tabernacle an kawad-ak an APU DIOS. ¹² Alan nan padiy oha nadah ka-ongal nan lakin kalnero ya himbasun mantekat itagge nat ipresenta nan ha-on ta miappit gapuh bahul. ¹³ Kolngonah diyen ag-gayam nah pangiklongan hi miappit gapuh liwat ya miappit an maghob. Hidiyen aggayam an miappit gapuh bahul, umat nah miappit gapuh liwat ya midat nadah padi. Hidiyen miappit ya nangilinan. ¹⁴ Ne umala nan padih dalan diyen

aggayam ta ha-adanay wawwan an inga ya am-ama-an di wawwan an takle ya hukin diyen tagut mibilang mon malini.

¹⁵ Umala bo nan padi nah lanan di olibat iduyag nah iggid an tapayanat ¹⁶ itdok nay wawwan an lodlodongngana ta iwaghik nah mamimpitu nah Tabernacle. ¹⁷ Ya iha-ad nan padi nan natdaan an lanan di oliba ke dadiyen naha-adan hi dalan wawwan an inga, wawwan an am-ama-an di takle ya hukinan tagut mibilang an malini. ¹⁸ Ya iha-ad bon nan padiy udum kediyen lanan di olibah ulun nan tagut makaan di liwat nat mibilang mon malini.

¹⁹ Iappit bon nan padi nan miappit gapuh liwat ya atona nan ine-en di punlini nah tagun nakaan di dogona. Deket nagibbu ne kolngona nan miappit an maghob ²⁰ ya id-um na nah bogan miappit nah altar. Atonah diyen ine-en di punlini nah tagu ta mibilang an malini.

²¹ Nawotwot ke nan tagut adina gol-an di duwan lakin ka-ongal nan kalnero ya takon di ohay iali nan miappit gapuh bahul, hay duwan kilon makaphod an alinan naha-adan hi mantekan di oliba ya hay himbasun namahman mantekan di oliba. Hidiyen miappit an kakaan di liwat nan tagu ya itaggen nan padit ipresentana. ²² Umiali boh diyen tagu hi duwan paloma weno duwan balug ta miappit di oha gapuh liwat na ya nan oha ya miappit an maghob. ²³ Ya hanah mikawalun algo ya ialin diyen tagu nah padi nadan miappit ta aton da nan ine-en di punlini nah kad-ak an APU DIOS nah Tabernacle.

²⁴ Ne alan nan padi nan ka-ongal nan kalneron miappit gapuh bahul ya nan mantekan di olibat itagge nan ipresentan ha-on. ²⁵ Kolngonah diyen ka-ongal nan kalnero ya umalah dala nat ha-adanay wawwan an ingan nan tagu ya hay am-ama-an di wawwan an taklena ya hukina.

²⁶ Umiduyag bo nan padih lanan di oliba nah iggid an tapayana ²⁷ ne itdok nay wawwan an lodlodongnganat iwaghik nah mamimpituh kawad-ak an APU DIOS. ²⁸ Ne ha-adan nan padih lanan di oliba dadiyen naha-adan hi dalan wawwan an inga, wawwan an am-ama-an di takle ya huki nan tagu. ²⁹ Ne iduyag na nan natdaan an lanah ulun diyen tagut atonay mangat hi ine-en di punlini ke hiya.

³⁰⁻³¹ Ne iappit bon nan padiy oha nadah duwan paloma weno balug gapuh liwat nan tagu hin hidiyey kabaelan diyen tagu. Ya naken oha ya miappit an maghob an id-um nan padi nah miappit an boga. Hituwe boy aton nan padih pangatana nah ine-en di punlini nah tagu. ³² Datuwey maunud hi pangatana nah ine-en di punlini nadah nawotwot an waday dogo dan mit-an.”

Hay ine-en maunud hi punliniyan hi bale

³³ Indani ya kanan bon APU DIOS ke da Moses ke Aaron di, ³⁴ “Deket dumatong kayud Kanaan an indat kun pumboblaysan yu ya wadaok hi udum an babaley lumuy an mihinap, ³⁵ ta mahapul an ahi ume nan kon bale nah padit kananay ‘Waday lumuy hi balek.’ ³⁶ Ahi iolden nan padin milah-un am-in di ngannen wada nah

bale ta ahi umen e manibo te mibilang an adi malini nadan nganneh diyen akhupanah din ugge nilah-un. Deket nilah-un am-in ne ahi humgop nan padi nah bale ³⁷ ta tibonah diyen lumuy. Deket waday tibonah ma-maingit weno green an manged dalom hanadah dingding, ³⁸ lumah-un nan padit idakkig na nan baleh pitun algo. ³⁹ Ahi mibangngad nah baleh mikapitun algorit tibona. Deket mungkihinap hidiyen lumuy ⁴⁰ ya ioldenan mapokwal nan batun nidingding an waday lumuy nat ena iwele nah e-elen di boblen mibilang an adi malini. ⁴¹ Iolden nan padin gadgad da nadan dingding ya alan da nadan ginadgad dat eda iwele nah e-elen di boblen mibilang an adi malini. ⁴² Ya hannotan da nadan napokwal an batu takon nadan nakaan an pumpokot nadah dingding.

⁴³ Deket bumudal bo nan lumuy yaden nag-ibbun nalinihan ot mahannotan nadan batu ya nan pumpokot ya ⁴⁴ e bo tibon nan padi. Deket nihinap nan lumuy ya kalyonan mibilang an adi malini nan bale ⁴⁵ ta mahapul an pa-iyon da ta ie da nah e-elen nan boblen mibilang an adi malini. ⁴⁶ Hanan tagun humgop nah balen nidakkig te mibilang an adi malini ya mibilang bon adi malini inggana hilong. ⁴⁷ Ya nan mibakilang weno mangan hidi nah bale ya mahapul an ibalbal nay bulwatina.

⁴⁸ Mu deket tibon nan padin ugge mo bimmudal di lumuy nah bale ya kalyonan malini nan bale te nakakkaan nan lumuy. ⁴⁹ Mahapul an aton nan kon baley ine-en di punlinin umalah

duwan hamuti, hay sedar an kaiw, hay maka-
ingit an tinulid ya hay haping di hissop. ⁵⁰ Ya
kolngonay oha nadah hamuti nah nitayan pula
an malukung an naha-adan hi danum an ka-
hagob hi ob-ob. ⁵¹⁻⁵² Ne alana nan sedar an
kaiw, nan haping di hissop, nan maka-ingit an
tinulid ya nan ohan hamutit itam-ol na dida nah
dalan nan naklong an hamutin nakammohan
hi danum ta waghikana nan baleh mamimpitu.
Deket nagibbun inat nah tuwen ine-en di punlini
nah bale ⁵³ ya ipatayap na nan matagun hamuti
nah e-elel di boble. Atonah tuwet mibilang bon
malini nan bale.

⁵⁴⁻⁵⁶ Danaey maunud an aton ten mipanggep
hi mihinap an buut hi bulwati ya lumuy hi bale,
ya mipanggep hi mit-an an dogon di bolat.

⁵⁷ Mahapul an maunud danae ten mipanggep
hi mit-an an dogon di bolat weno lumuy hi bale.
Danaey panginilaan nadan tatagu hin mibilang
an maliniy nganneh diyen ngunut weno adi.”

15

*Hay mipanggep nadah malpuh adol an mibi-
lang an adi malini*

¹ Kanan bon APU DIOS ke da Moses ken Aaron
di ² “Kalyon yu nadah ibba yun holag Israel
datuwe: Hanan lalakin waday malpuh adol na
ya mibilang an adi malini ³ takon hin kananat
mamuddal weno natikod ya mibilang metlaing
an adi malini. ⁴ Mibilang bon adi malini nan
inumbunana weno nahuyopana.

⁵ Ya nan tagun midatum kediyen kahuyopana ya mahapul an ibalbal nay bulwatina mu mibilang an adi malini inggana hilong. ⁶ Hanan tagun umbun nah inumbunan nan lalakin waday malpuh adol na ya mahapul an ibalbal nay bulwatina ya mun-amo, mu nanongnan mibilang an adi malini ingganah hilong. ⁷ Athidi bo nah tagun manapa nah lalakin waday malpuh adol nan mahapul an ibalbal nay bulwatina, mu mibilang an adi malini inggana hilong. ⁸ Deket tinuppaan nan lalakin waday malpuh adol nay ohan tagu, mahapul an ibalbal diyen taguy bulwatina, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ⁹ Ya nan ubunan diyen lalaki, takon nan ulon miap-ap hi odog di kabayun ubunanan muntakke ya mibilang an adi malini. ¹⁰ Takon nan tagun manapah inumbunan diyen lalaki ya mahapul an ibalbal nay bulwati na, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ¹¹ Hanan lalakin waday malpuh adol nan uggena inulahan di taklena ya dinapana on tagu ya mahapul an ibalbal nan taguy bulwatina ya mun-amo, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ¹² Hanan pulan bangan dapaon diyen lalaki ya mahapul an maphik ya nan kaiw an malukung an dapaona ya mahapul an maulahan.

¹³ Deket natikod moy malpuh adol diyen lalaki ya pala-uwon nay pitun algot ahina aton nan ine-en di punlini an ibalbal nay bulwatina ya e mun-amo nah ob-ob ta mibilang mon malini. ¹⁴ Hanah mikawalun algo ya mahapul an umalah duwan paloma weno duwan balug ta ume nah

hogpan nah Tabernacle ta idat na nah padi.
¹⁵ Ne iappit nan padiy oha gapuh liwat ya nan oha ya miappit an maghob. Aton nan padih diyet mibilang an malinih diyen lalaki hi hinangngab ku an AP-APU. ¹⁶ Deke bot waday malpuh adol nan lalaki ya mahapul an mun-amo, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ¹⁷ Takon di ngannen luput weno lalat di naha-adan kediye ya mahapul an mabalbalan, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ¹⁸ Deket nunhuyop di lalaki ya babai, mahapul an mun-amo da, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ¹⁹ Ya deket immaliy binulan an malpuh adol di babai ya mibilang an adi malinih pitun algo. Hanan tagun manapan hiya ya mibilang an adi malini inggana hilong. ²⁰ Ya am-in di kahuyopan nan babai weno ubunana ke dadiyen algo ya mibilang an adi malini. ²¹ Hanan tagun manapah nahuyopan diyen babai ya mahapul an ibalbal nay bulwatina ya mun-amoh mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ²² Ya nan manapah ngannen inumbunan diyen babai ya mahapul an ibalbal nay bulwatina ya mun-amo, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ²³ Takon hin kananat ubunan weno nahuyopan diyen babaiy dinapan nan tagu ya mibilang an adi malini inggana hilong. ²⁴ Hanan lalakin makihuyop kediye babait midatum nah malpuh adol na ya mibilang an adi malinih pitun algo. Takon nan kahuyopan diyen lalaki ya mibilang an adi malini. ²⁵ Hanan babain waday

malpuh adol nah kaatnan algo, mu bokon hidiye nan binulan ya mibilang an adi malini inggana matikod hidiyen malpuh adol na. ²⁶ Hanan kahuyopana weno inumbunana ya mibilang an adi malini, umat hin waday malpuh adol nah binulan. ²⁷ Hanan tagun manapa kediyen kahuyopana weno inumbunana ya mahapul an ibalbal nay bulwatina ya mun-amo, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ²⁸ Deket natikod nan malpuh adol diyen babai ya bilangonay pitun algot ahi mibilang an malini. ²⁹ Hanah mikawalun algo ya umalah duwan paloma weno duwan ka-ongal nan balug ta iena nah padi nah hogpan hi Tabernacle. ³⁰ Miappit nan oha gapuh liwat ya nan oha ya miappit an maghob. Atonah diyet mibilang an malini nan babai hi hinangngab ku an DIOS.” ³¹ Kanan APU DIOS ke Moses di “Datuwey ituttudum ta adi pumbalinon nadan holag Israel di adol dan adi malinit adida hibiton nan Tabernacle an dehdih kad-an dat adida mate. ³² Datuwey ituttudum an un-unudon di lalakin mibilang an adi malini gaput te waday bimmudal an nalpuh adol na, ³³ ya hay un-unudon di babaih umaliyan nan binulan an malpuh adol na, hay un-unudon di lalaki weno babain waday malpuh adol da, ya hay un-unudon di lalakin nangihuyop hi babain waday binulan an malpuh adol na.”

16

Hanan natuddun algon pun-appitan Aaron ta mukaan di liwat am-in nadan holag Israel

¹ Handih nate nadan duwan imbabalen Aaron gapuh hinnatkon an ine-en nun-appit da ² ya kanan APU DIOS ke Moses di “Kalyom ke tulang mun hi Aaron ta adi naala on hinumgop nah Nakassantun Kuwartuk an nahaniyan hi kurtina nah hinangngab nan nahukapan an kahon te mate hin athidiy atona. Man-uke ya wadaak nah kulabut hi tap-on diyen kahon.

³ Kinali, deket humgop hi Aaron hidi ya hay mamangulun atona ya mahapul an waday iappit nah hintoon an bakan miappit gapuh liwat ya ohan lakin kalneron miappit an maghob.

⁴ Mahapul an mun-amo ya ibulwatinay bulwatin di padi ya nan miodda. Ya mahapul an balkowanay gitang na ya mumpongot. Danae nadan niong-ong an bulwatina. ⁵ Ne hanada ken holag Israel ya ialy dan hiyay duwan lakin gulding ta miappit gapuh liwat ya hay ohan lakin kalneron miappit an maghob.

⁶ Iappit Aaron hidiyen lakin baka gapuh liwat na ya liwat di pamilyana. ⁷ Ya ialy nay duwan gulding ta ipresentanan ha-on an APU DIOS nah hogpan nah Tabernacle. ⁸ Ne ibunut na ten ngannen dadiyen duwan gulding di iappit na weno ipaena. ⁹ Iappit Aaron ke ha-on an APU DIOS nan mabunut an miappit gapuh liwat. ¹⁰ Ya nan gulding an mabunut an mipae ya ipresentanan ha-on an APU DIOS ne ipaena nah adi maboblaysan ta kitib-anan nakaan di liwat nadan tatagu.

¹¹ Iappit Aaron nan lakin baka gapuh liwat na ya liwat di pamilyana. ¹² Ya alana nan punggohoban hi bangbanglun naha-adan hi balan

nalpu nah altar hi hinangngab ku an DIOS, ne umalah duwan gamal nah nagudun bangbanglu ya hinumgop nah nakurtinaan an kuwartun kawad-ak ¹³ ne iha-ad nah diyen bangbanglun insenso nah bala. Ya nan tumap-on ahuk ya haniyana nan hukap nan kahon. Deket un-unudon Aaron datuwe ten humgop ya adi mate. ¹⁴ Hay oha bon atona ya itdok nay gamat na nah dalan nan lakin bakat iwaghik na kediyen hukap ya nah kahon hi mamimpitu.

¹⁵ Ne kolngona nan gulding an miappit gapuh liwat nadan tatagu. Ya ihgop nay dalan diye nah kuwartun nakurtinaan ta waghikana nan hukap nan kahon ya hay hinangngab diyen kahon hi mamimpitu, umat hi inat nah dalan nan baka. ¹⁶ Aton nan padin hi Aaron hidiye nah Nakassantun Kuwartuk an APU DIOS ya nan Tabernacle ta atona nan ine-en di punlini. Man-uket aton Aaron hidiye ya gapuh liwat ya ngohen nadan holag Israel ke APU DIOS ¹⁷ Deket hinumgop hi Aaron nah Tabernacle an mun-appit nah Kuwartuk ta makaan di liwat na, hay liwat di pamilya na ya hay liwat nadan holag Israel ya adi mabalin an waday humgop hidi.

¹⁸ Ne lumah-un hi Aaron ta ena aton di ine-en di punlini nah altar an umalah dalan nan lakin baka ya gulding ta ha-adana nadan nidongdong an dugun diyen pun-appitan. ¹⁹ Ya itam-ol nay gamat na nah dalan dadiyen aggayam ta waghikanah diyen pun-appitan hi mamimpitu ta makaan di liwat nadan holag Israel ta mibilang an malinih diyen altar an umat handi.

²⁰ Nagibbu ken inat nah diye nah Kuwartuk an APU DIOS, nan Tabernacle ya nan pun-appitan ya ihgop na nan matagun gulding. ²¹⁻²² Ne ihakmo nay duwan takle nah ulun diyen gulding ya kalyonan am-in di nunliwatan nadan holag Israel ta kay na it-an kediyen gulding. Ne idawat na nah natuddun tagun mangipae nah adi maboblaysan ta ien diyen gulding am-in di liwat nadan tatagu.

²³ Hanah hogpan bon Aaron nah Tabernacle ya kaanona nan imbulwatinan hinumgop nah Kuwartuk an APU DIOS ta iha-ad nah di. ²⁴ Mahapul an mun-amo nah nangilinan an pun-amohan, ne imbulwatina nan datin bulwati nat lumah-un, ta mun-appit hi maghob an dadiye nan iappit na ya iappit nadan tatagu. Ketuwen atona ya makaan di liwat na ya hay liwat nadan tatagu. ²⁵ Ne gobhona nah altar am-in di taban dadiyen aggayam an niappit gapuh liwat.

²⁶ Hanan tagun nangipae nah gulding nah adi maboblaysan ya mahapul an ibalbal nay bulwatina ya mun-amoh nangilinan an danum ta ahi mibangngad nah kampu.

²⁷ Hanan lakin baka ya gulding an niappit gapuh liwat an kon dala nah ihgop Aaron nah Kuwartuk an APU DIOS ta makaan di liwat nadan holag Israel ya milah-un dah e-elen di kampu da ta maghob hidi. Makighob di bolat da diyen aggayam, hay laman da ya putu da. ²⁸ Ya nan tagun mungghob ke dadiye ya mahapul an ibalbal nay bulwatina ya mun-amo nah nangilinan an danum ta ahi mibangngad nah kampu.

29 Hituwey tugun an maunud ta nangamung: Am-in kayun holag Israel, takon nadan nakiboblen dakayu ya tumungo kayun adi kayu mungngunu ya muntopol kayun adi kayu mangan nah mikapulun algoh mikapitun bulan. 30 Kediyeen algoy pangatan yu nah ine-en di kakaanan di liwat yu ta malini kayuh hinangngab ku an AP-APU 31 Hidiyen algoy makalin Sabadun Tungon pun-iyatuwan yu ya puntopolan yun adi kayu mangan. Mahapul an maunud ta nangamung hituwen Tugun. 32 Hay ahi mangiat ketuwen ine-en di kakaanan di liwat yu ya nan holag Aaron an natuddun katagtagayan an padi. Ibulwati na nan bulwatin di padit 33 atona nan ine-en di punlini nah Kuwartuk an APU DIOS, nan Tabernacle ya nan altar. Ya atona nan ine-en di kakaanan di liwat nadan padi ya am-in kayun holag Israel takon nadan nakiboblen dakayu. 34 Maunud ta nangamung hituwen tugun mipanggep hi ine-en di kakaanan di liwat yun holag Israel. Maminghan an maat hituwe hintoon." Inun-unud Moses am-in datuwen tugun an kalin APU DIOS ke hiya.

17

Hay adi panganan hi dala

1 Kanan bon APU DIOS ke Moses di 2 "Kalyom ke Aaron, nadah imbabalena ya nadah holag Israel hituwen mahapul an un-unudon da.

3-4 'Deket mun-appit di holag Israel hi lakin baka, hay impan di kalnero weno hay guldin nah kampu weno hi e-elena ya mibilang an nunliwat hidiyen tagu ten bokon nah hogpan hi

Tabernacle di pun-appitanat ipresentanan iappit ke APU DIOS. Ta gapun diye ya adi mo makid-um hi tatagun APU DIOS. ⁵ Man-uket wadah tuwen tugun ya ta ialin nadan holag Israel ke APU DIOS nadan eda ianappit hi kumpulnan lugar. Mahapul nimpén ialí da dadiyen iappit nan APU DIOS nah padi nah hogpan hi Tabernacle ta iappit nan pakihayyupan dan APU DIOS. ⁶ Iwaghik nan padiy dalan nan aggayam nah altar ya gobhona nan taba te pinpinhod APU DIOS di hamuy na. ⁷ Mahapul an itikod nadan holag Israel an munappit nadah dimonyo ta iohha dan APU DIOS di pundayaw da. Ya mahapul an un-unudon dat nangamung hituwen tuguna.' "

⁸ Kalyom bon didah tuwe: "Hanan holag Israel weno hintaguwan an nakiboblen man-ut munappit ke APU DIOS hi maghob, ⁹ mu adina ialí nah hogpan nah Tabernacle ya adi mo makid-um hi tatagun APU DIOS.

¹⁰ Ya deket kanon nan holag Israel weno dahdin nakiboble nan aggayam an ugge nakaan di dalana ya adi mo mibilang an tagun APU DIOS ya adi mo makid-um hanadah tataguna. ¹¹ Te hay dalay kawad-an di biyag, kinali iolden APU DIOS an mie nah altar nan dala ta makaan di liwat di tagu. ¹² Kinali intugun APU DIOS an adi mabalin an ihdan di holag Israel ya nadan nakiboblen diday dotag di aggayam an ugge nakaan di dalana.

¹³ Hanan tagun mampap hi aggayam weno hamutin mabalin an mihda ya mahapul an ipatodtod nay dalana ne tinab-unanah luta. ¹⁴ Hay biyag di aggayam ya wadah dalana. Kinali

intugun nimpén APU DIOS nadah holag Israel an adida kanon weno inumon di dalam di aggayam ya hamuti. Ta hidiye nan deket adi un-unudon nan tagu ya adi makid-um hi tatagun APU DIOS.

¹⁵ Hanan tagun mangan hi dotag di aggayam an nate weno pinaten di mailom an aggayam ya mahapul an ibalbal nay bulwatina ya mun-amo, mu nanongnan mibilang an adi malini inggana hilong. ¹⁶ Deket adina un-unudon hituwe ya makastigu.”

18

Hay adi mabalin an ihuyop

¹⁻² Kanan APU DIOS ke Moses di “Kalyom hanadah holag Israel hituwe: Ha-oy di AP-APU an Dios yu. ³ Adiyu iun-unud hi pangi-en nadan tatagud Egypt an numboblaysan yu handi. Ya adiyu iun-unud hi pangi-en nadan iKanaan an numboble nah boblen pangiyak ke dakayu. ⁴ Aton yuy pinhod ku ya un-unudon yuy tugun ku. Ha-oy di AP-APU an Dios yu. ⁵ Deket un-unudon yuy tugun ku ya maphod di kitaguwan yu gapuh pangatan yun dadiye. Ha-oy di AP-APU.

⁶ Datuway tugun kun maunud. Adiyu ihuyop di iiba yu. Ha-oy di AP-APU an Dios yu. ⁷ Adiyu ihuyop hi inayu ta eyu babainon hi amayu. Nomnomon yu an hi inayuh diye. ⁸ Ya adiyu ihuyop di dahdin inayan amayu.

⁹ Adiyu ihuyop di tulang yun babain imbalen amayuh hinnatkon an babai weno imbalen inayuh hinnatkon an lalaki takon hin ugge nitungoh nunhituwan yu.

¹⁰ Adiyu ihuyop di inap-apuyun babai, te kibabainan yu. ¹¹ Adiyu ihuyop di imbintan amayu te tulang yuh diye. ¹²⁻¹³ Adiyu ihuyop di babain tulang amayu weno tulang inayu te iban amayu ke inayu dida. ¹⁴ Adiyu ihuyop di inayan di tulang amayu ya tulang inayu ta adiyu babainon dida te ammodon yu dida. ¹⁵ Adiyu ihuyop di inapu yun babai, te inayan di imbabale yu. ¹⁶ Adiyu ihuyop di inayan di tulang yu ta adiyu babainon di tulang yu.

¹⁷ Adiyu ihuyop di hin-ina. Ya adiyu ihuyop di inap-apuna te gaga-iho.

¹⁸ Adiyu iiney tulang di inayan yu ten matagu nan inayan yu.

¹⁹ Adiyu ihuyop di babain waday malpuh adol na te hiya ya mibilang an adi malini.

²⁰ Adiyu ihuyop di inayan di hinag-on yu te mibilang kayun adi malini.

²¹ Ya adiyu iabulut an miappit di imbabale yu ke Molek te babainon yuy ngadan ku. Ha-oy di AP-APU.

²² Adi mabalin an ihuyop di lalakiy ibbanan lalaki te gaga-ihon abuh diye.

²³ Adi mabalin an ihuyop di babai weno lalakiy aggayam te mibilang an adi maliniy ohan tagun mangat hi athidi ya himpappangeh tuwen aton di ohan tagu.

²⁴ Adiyu aton dadiye ta adi kayu mibilang an adi malini te athidiy inainat nadan tatagu nadah boblen pangiyak ke dakayu. Nibilang dan adi malini, kinali dog-alok dida. ²⁵ Ta gapun dadiyen inat da ya numbalin an adi malini nan boble dat hidiye nan kastiguwok didat makaan dahdi.

²⁶ Mu dakayu, takon nadan nakiboblen dakayu ya mahapul an un-unudon yuy tugun kut adiyu aton datuwen gaga-iho.

²⁷ Handidan numbobleh di ya inat da nimpen am-in dadiyen umipaboh-ol ot mumbalin di boble dan adi malini. Mu dakayu ya nadan nakiboblen dakayu ya adinadaman eyu aton dadiye. Mahapul an un-unudon yuy tugun ku.

²⁸ Deket aton yu damdama dadiye ya balawon dakayu nah luta umat nadah numbobleh din balawon nan numboblaysan da dida. ²⁹ Deket wadan dakayun holag Israel di mangat hi athidi ya adi mo makid-um hi tataguk. ³⁰ Un-unudon yuy tugun ku ya adiyu un-unudon di aton nadan tatagun numboble nah pangayan yun eyu pumboblaysan ta adi kayu mibilang an adi malini. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.”

19

Hanadan udum an Tugun

¹⁻² Kanan bon APU DIOS ke Moses di “Kalyom hituwen itugun ku nadah ibbam an holag Israel: Mahapul an makaphod kayun maid di aton yuh gaga-iho te ha-oy an AP-APU an Dios yu ya makaphodak an abu.* ³ Mahapul an lispituwon yuy ama yu ya ina yu. Mahapul an un-unudon yuy ine-en di Sabadun Tungo. Ha-oy di AP-APU an Dios yu. ⁴ Adiyu dayawon di udum an dios. Ya adi kayu mangapyah gumok an dayawon yun dios. Ha-oy di AP-APU an Dios yu!

---

* **19:1-2** 19:1,2 Tibon yuy 1 Pedro 1:16.

⁵ Deket mun-appit kayuh aggayam an paki-hayyupan yun ha-on an Dios ya mahapul an un-unudon yuy intugun kun aton yu mipanggep kediye ta abulutok. ⁶ Ya mahapul an kanon yuy dotag na kediyen algon naklongana weno hi kabigatana. Deket waday matdaan nah mikatlun algo ya gobhon yu. ⁷ Deket waday mangan kediye nah mikatlun algo ya adik mo abuluton hidiyen miappit te mibilang an adi mo malini. ⁸ Ya nan tagun mangan kediye ya munliwat ke ha-on te uggena linispitu nan niong-ong ke ha-on. Ta adi mo makid-um hanadah tataguk.

⁹ Deket mun-ani kayu ya adiyu pakiani nadan nungkipingngit ya adi kayu mibangngad ta eyu pakaanniyon di uggeyu inani. ¹⁰ Athidi bo nah grapes an adi kayu mibangngad ta eyu alimahmahon di uggeyu pinlag. Ibatu yu dadiye ta waday alan nadan nawotwot ya nadan naki-boblen dakayu. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.

¹¹ Adi kayu mangako. Adi kayu humaul. Adiyu kalyon di adi makulug.

¹² Adiyu isapatah ngadan ku hin nomnom-nomon yun adiyu paannungon hidiyen insapata yu te mibabain di ngadan ku. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.

¹³ Adiyu pangal-an di ibba yun tagu ya adiyu pulhon di limmun di hintaguwan an immalih boble yu. Adiyu bo nguddanon an adi idat am-in di tinangdan di impungngunu yu.

¹⁴ Adiyu kalyon di gaga-iho nah nalulok an tagu ya adiyu e iha-ad di kahalapdungan nan

nakulap an tagut mihubag. Hidiyey pangipatibo yun lispituwonak an Dios yu. Ha-oy di AP-APU.

¹⁵ Mahapul an limpiyuy pangipanu yuh kasu ta adiyu ipahhig di bahul hi nawotwot weno hi kadangyan.

¹⁶ Adiyu ihinap di langkak an istorya mipanggep hi ohan tagu. Adiyu aton di humlun an katayan di ohan tagu. Ha-oy di AP-APU.

¹⁷ Adiyu punnanongon di hingit yuh dahdin ibayu. Deket waday nunhallaan yu ya ihumman-gan yu ta adi kayu munliwat gapun diye.

¹⁸ Adiyu nomnomon an ibalo hin waday ad-adih inat di ohan tagun dakayu, weno eyu punnanongon di hingit yu nah tagun nangat hi ad-adin dakayu, mu pinhodon yuh diyen tagu umat hi pamhod yuh adol yu.† Ha-oy di AP-APU.

¹⁹ Un-unudon yuy tugun ku. Adiyu ipamayay ohan aggayam hi hinnatkon an klasen aggayam. Adiyu itanom hi payo yuy duwan klasen nitanom. Ya adiyu ibulwatiy nakapyah duwan klase.

²⁰ Hanan himbut an iinen di ohan lalaki mu ugge naliblih kinahimbut na te ugge nabayadan ya deket waday ohan lalakin mangihuyop ke hiya ya makastigu dan duwa, mu adida mipipate te ugge naliblih diyen babaih kinahimbut na.

²¹ Hanan lalakin nangihuyop ke hiya ya mahapul an umieh moltanan lakin kalnero nah hogpan hi Tabernacle ta iappit nan ha-on. ²² Ya hidiyey pangiatan nan padih ine-en di kakaanan di liwat diyen tagu ta kal-iwak di liwat na.

---

† **19:18** 19:18 Mateo 5:43

²³ Deket ume kayud Kanaan ta muntanom kayuh bungbunga-an ya adiyu kanon di bunga dah tulun toon te panio. ²⁴ Ya iappit yun ha-on am-in di bunga da nah mikap-at an toon ta pangipatibo yuh pundayaw yun ha-on an AP-APU. ²⁵ Hanah mikaliman toon ya damanan kanon yu. Deket un-unudon yu datuwe ya dumakkol an dumakkol di ibungan di intanom yu. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.

²⁶ Adiyu kanon di dotag an ugge nakaan di dalana. Adi kayu mun-agba weno mun-ayak.

²⁷ Adiyu pu-litan di buuk hi numbinah-el di uluyu ya adiyu pututan di emeng yu.

²⁸ Adiyu batokan di adol yu weno eyu liputan ta pangipatibo yun u-umyung kayu gapu nah nate. Ha-oy di AP-APU.

²⁹ Adiyu iabulut di binabain imbabale yun mumpabayad hi adol dah linalaki te kediye ya ibabain yu dida. Te loktat ta dumakol di mumpabayad hi adol dat mumbalin nan boble yuh gaga-ihon pumboblaysan.

³⁰ Aton yuy ine-en di Sabadun Tungo ya lispituwon yu nan balek an pundayawan ke ha-on. Ha-oy di AP-APU.

³¹ Adi kayu mumpabaddang hi kumpulnan tagun hay kalpuwan di kabaelan da ya bokon hi APU DIOS, mu nadan udum an linnawa. Te deket aton yuy athidi ya mibilang kayun adi malini. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.

³² Lispituwon yuy aam-ama ya iin-ina! Ya un-unudonak ke dakayu. Ha-oy di AP-APU.

³³ Adiyu aton di gaga-iho nadah tatagun naki-boblen dakayu. ³⁴ Aton yun diday umat hi aton yuh ibbayun holag Israel. Nomnomon yun nakiboble kayu damdamad Egypt handi. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.

³⁵ Adiyu talamon di ibba yuh eyu pangusalan hi adi ustun pungkilo, hay punlukud ya hay pumbilang. ³⁶ Hay ustun pungkiloy usalon yu, hay ustun punlukud ya hay ustun pumbilang di usalon yu. Ha-oy di AP-APU an Dios yun nangipangulun dakayun timmayan ad Egypt. ³⁷ Un-unudon yun am-in di tugun ku ya olden ku. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.”

20

Hay kastigun di adi mangun-unud

¹ Kanan APU DIOS ke Moses di ² “Itugun mu nadah holag Israel an kanam di: ‘Hituwey kanan APU DIOS: Mahapul an matugmilan ta mate nan holag Israel weno hintaguwan an nakiboblen dakayu ten idat nay imbalenan maghob an miappit nah dios an hi Molek. ³ Iwalong kuy tagun mangat ketuwe ya adi mo mibilang an makid-um hanadah tataguk te pumbalinonan adi maliniy balek ya ibabainay ngadan ku. ⁴ Ya deket baybay-an nadan bimmobleh diyen inat nat adida patayon ⁵ ya ha-oy mismuy mangiwalong kediyen tagu, nadan pamilyana ya nadan ibbanan mundaydayaw ke Molek ta adida mo makid-um hanadah tataguk.

⁶ Deket waday ohan tagun mumpabaddang ya mangun-unud hi kalyon nadan tatagun maki-hummangan hi linnawan di nate ya iwalong kut adi mo makid-um hanadah tataguk. ⁷ Tatagu dakayun ha-on, kinali tibon yu ta hay maphod di aton yu, ha-oy di AP-APU an Dios yu. ⁸ Un-unudon yuy tugun ku, te ha-oy di APU DIOS ya pumbalinon dakayun makaphod.

⁹ Hanan tagun idutanay ammod na ya makastiguh kate te hidiyey kastigun di bahul na.

¹⁰ Deket ihuyop di ohan lalakiy inayan di ohan tagu ya hay kastigun diyen lalaki, takon nan babain inhuyop na, ya kate. ¹¹ Hanan lalakin inhuyop nay inayan amana ya imbabainah amana. Hay kastigu dan duwa nah babain inhuyop na ya kate. Dida pey kon bahul hi katayan da. ¹² Hay kastigun di ohan lalakin mangihuyop hi inayan di imbabalena ya kate. Takon nan babain inhuyop na ya mate damdama. Gaga-ihon abuy inat dan hidiyey gapunan mahapul an mate da.

¹³ Hay kastigun di lalakin ihuyop nay ibbanan lalaki ya kate. Athidi damdamay kastigun nan lalakin inhuyop na. Himpappangeh diyen inat da, kinali dida pey kon bahul hi katayan da. ¹⁴ Deket inahawan di lalakiy hin-ina ya makastigu dan tuluh kate ta maghob da gapun diyen kababain an inat da. Adi mabalin an waday mangat hi athidi ke dakayu.

¹⁵ Hanan lalakin ihuyop nay aggayam ya mahapul an makastiguh kate. Takon nan aggayam ya mahapul damdaman patayon yu. ¹⁶ Deket

ihuyop di ohan babaiy ohan aggayam ya mahapul an patayon yu didan duwa. Hanan babai pey kon bahul hi katayan da.

¹⁷ Hanan lalakin iine nay tulang na weno imbintan amana weno hi inana ya ba-inan yu didah kadaklan di tagu ya dog-alon yu didat adida makiboblen dakayu. Holtapon day kastigu da te inhuyop day tulang da. ¹⁸ Hanan lalakin ihuyop nay babain waday malpuh adol na ya madog-al dan duwat adida makiboblen dakayu te uggeda inun-unud nan ine-en di punlini.

¹⁹ Hanan lalakin ihuyop nay tulang inana weno tulang amana ya makastigu takon nan babai te imbahho day tugun an maunud mipanggep hi ine-en di punhintutulangan.

²⁰ Hanan lalakin ihuyop nay inayan nan tulang amana ya numbahul nah tulang amana. Ya makastigu nan lalaki takon nan babai ta mate dan maid di imbabale da te diday pey kon bahul.

²¹ Hanan lalakin pulhonay inayan di tulang na ya mibilang an adi malinih diyen inat na te uggena linispituh tulang na. Kinali maidutan dat adida pakaimbabale.

²² Un-unudon yun am-in di tugun ku ya olden ku te deket adiyu un-unudon ya madog-al kayu nah boblen pangipaayak ke dakayu. ²³ Ya adiyu iun-unud hi pangien nadan numbobleh di. Manuket dog-alok dida ya at-atton da nadan himpap-pangen gaga-iho ot paboh-olonak ke dida. ²⁴ Mu dakayu ke ya kinalik tuwali handin idat kun dakayuh tuwen lutan maluwab di mitanom ta pumboblasyon yu. Ha-oy di AP-APU an Dios yu

ya dakayuy pinilik an tataguk hi am-in an tagu tuh luta.

²⁵ Kinali, mahapul an pakatibbon yu hin nganne nadah aggayam weno hamutiy mibilang an malini weno adi malini. Adiyu nimpe kanon di aggayam weno hamutin mibilang an adi malini. Ha-oy di nangalin adi malini dadiye. Ta hidiye nan deket kanon yu dadiye ya mibilang kayu bon adi malini. ²⁶ Mahapul an makaphod kayu te ha-oy an hi APU DIOS ya makaphodak an abu.* Ha-oy di namili ke dakayun tataguk hi am-in an tatagu tuh luta.

²⁷ Hanan lalaki weno babain makihummangan hi linnawan di nate ya matugmilan ta mate te hiya pey kon bahul.' ”

21

Hay aton di padi ta mibilang an makaphod

¹ Kanan APU DIOS ke Moses di “Kalyom hanadah padin imbabalen Aaron hituwe: Adida nadaman maki-at di padi nah pangat hi naten iiba ta adida mibilang an adi malini. ² Mu deket natey inana, amana, imbabalenan lalaki weno babai, tulang nan lalaki weno ³ hay ugge nalahin an tulang nan babain makiha-ad ke hiyah balena ya damanan maki-at nah pangat hi nate.* ⁴ Mu adi maki-at hi pangat hi nate hin nakiapu nah nate te mibilang an adi malini.

---

* **20:26** 20:26 Tibon yuy 1 Pedro 1:16. * **21:3** 21:3 Hanadah padi ya panioy manapah adol di nate weno humgop hi balena.

⁵ Adinadaman mukmukan di padiy uluna weno ena puttutan di emeng na weno ena liputan di adol na. ⁶ Mahapul an makaphod di padi ta adina ibabain di ngadan APU DIOS te iappit nay maghob an makan ke hiya.

⁷ Ya adi mabalin an iinen di padiy babain mumpabayad hi adol nah linalaki weno babain inhuyop di lalaki weno nakibolhe. Man-uke ya mahapul an hanada ken padi ya makaphod da. ⁸ Mahapul an makaphod di pangibilang di tatagu nadah padi te hiyay mangiappit hi makan ke APU DIOS. Hi APU DIOS ya makaphod an abu, pumbalinonay tatagunan makaphod. ⁹ Deket pabayad nan babain imbabalen di padiy adol nah linalaki ya mahapul an gobhon dan matagu te ibabainah amana.

¹⁰ Hanan katagtag-ayan an padi ya naduyagan di ulunah lana handih numpadiyana ot miong-ong ke APU DIOS ot ibulwatinay bulwatin di padi. Hiya ya takon di u-umyungan ya hugudonay buuk na ya adina bik-iyon di bulwatina. ¹¹⁻¹² Hiya ya niong-ong ke APU DIOS, ta hidiye nan adi mabalin an taynana nan Tabernacle an kawad-ana ta umeh kad-an di naten tagu, takon hin kananat hi amana weno inana te gapun diye ya hibitona nan Tabernacle.

¹³ Mahapul nimpen hay iinen di padi ya nan babain maid di nangihuyop ke hiya ¹⁴ ya ohan puun di nahlagan da. Adi mabalin an iine nay nabalun, nibolhe, ya nan babain pabayad nay adol nah linalaki. ¹⁵ Man-uke ya mahapul an mibilang an maliniy iimbabalena. Kanan APU DIOS di 'Hayoy di AP-APU an namili ke hiyan miong-ong an

makaphod.' ”

¹⁶ Kanan bon APU DIOS ke Moses di ¹⁷ “Kalyom ke Aaron hituwe: Maid nadah imbabalem an waday dipekton di adol day ahi mumpadin mangiappit hi makan ke APU DIOS. Hituwen tugun ya mahapul an maunud ta nangamung. ¹⁸ Adi mabalin an mih-up ke APU DIOS nadan tatagun waday dipekton di adol da, umat hi nakulap, napilay, nadahuy, ¹⁹ naik-ik di taklena weno hukina, ²⁰ nabakug, ittaittay di kataguna, waday dipekton di matana, waday nabablah adol na ya nadadag di batbatuna. ²¹ Maid nimpe nadah holag Aaron an waday dipektonay mun-appit ke APU DIOS hi makan. ²² Mu damanan kanona nadan makan an niappit ya nadan makan an mibilang an malini. ²³ Muden adi mabalin an e mih-up nah nakurtinaan weno e mih-up nah altar te hibitona dadiyen ngunut, te kanan APU DIOS di ‘Ha-oy di nangiong-ong ke dadiye ot mumbalin dan makaphod.’ ”

²⁴ Danaey kinalin Moses ke Aaron, nadan imbabalena ya am-in hanadah holag Israel.

22

¹ Kanan bon APU DIOS ke Moses di ² “Kalyom ke Aaron ya nadan linalakin imbabalena tuwe: Lispituwon yu nadan iappit di holag Israel ke ha-on ta adiyu ibabain di ngadan ku an DIOS. Ha-oy di AP-APU. ³ Deket wada nadah holag muy mibilang an adi malini yaden e nih-up nadah in-appit di ibbayun holag Israel ke ha-on ya adi mo mabalin an e munhilbi nah altar gapun diye.

Hituwen tugun ya maunud ta nangamung. Ha-oy di AP-APU.

⁴ Maid bo nadah holag Aaron an waday dogon di bolat dan mit-an weno waday malpuh adol day mabalin an mangan hanadah miappit ke ha-on inggana mibilang dan malini. Mibilang an adi malini nan padi ten dapaonay adol di naten tagun waday bimmuddal an malpuh adol na, ⁵ waday dinapanan aggayam weno tagun mibilang an adi malini. ⁶ Ya mibilang an adi malini nan padi inggana hilong ya adi mabalin an kuman hanadah niappit ke ha-on inggana mun-amo. ⁷ Deket nalimuy algo ya mibilang mon malini ta mabalin an mangan hanadah niappit ke ha-on an dadiye tuwaly kanon da. ⁸ Adi mabalin an kanon day dotag di naten aggayam weno pinaten di mailom an aggayam te mibilang an adi malini dadiye. ⁹ Mahapul an un-unudon am-in di padi nadan tugun ku te makastigu dat mate da hin adida un-unudon. Ha-oy di AP-APU an namili ke didan miong-ong an makaphod.

¹⁰ Abuna nadan pamilyan di padin mangan hanadah niappit ke ha-on, maid di udum. Takon nadan makiha-ad ke dida ya adi mabalin an kanon da dadiye. ¹¹ Mu nan muttatyun ginatang nan padin pihhunay nangatang na weno nan muttatyun nitungoh nunhituwana ya damanan makikan dan diye. ¹² Hanan babain imbabalen di padin in-inenay bokon padi ya adi mabalin an makikan kediye. ¹³ Mu deket nabalu nan babain imbabalen di padi weno nibolhe ya maid di imbabalena ot mibangngad an miha-ad hi

balen amana ya damanan makikan nah midat ke amanan makan. Adi mabalin an kumpulmin taguy mangan kediye, abuna nimpey pamilyan di padi.

¹⁴ Hanan tagun ugge nibilang hi pamilyan di padi yaden kinanah diye, mu uggena ingn-guddan ya mahapul an bayadana ya udmanah duwampulun porsiento. ¹⁵ Adi mabalin an ibabain di padiy iappit nadan holag Israel ¹⁶ hi pangiabulutan kanon di kumpulmin taguh diye. Maliwat hidiyen tagu, ta hidiye nan mahapul an makastigu. Ha-oy di AP-APU an mangalin niong-ong nan makan ke ha-on.”

¹⁷ Kanan bon APU DIOS ke Moses di ¹⁸ “Kalyom ke Aaron ya nadah linalakin imbabalena ya amin hanadah holag Israel hituwe: Deket mun-appit hi maghob nan holag Israel weno bokon holag Israel an nakiboblen dida hi pangipaannunganah insapatana weno ingn-guddana pen mun-appit ¹⁹ ya mahapul an maid di dipekton nan lakin baka, kalnero weno gulding an iappit na. Abulutok nan iappit na hin laki ya maid di dipektona. ²⁰ Adik abuluton di iappit nan tagu hin waday dipekton nan aggayam.

²¹ Athidi bo nah miappit hi pakihayyupana ke ha-on weno miappit hi pangipaannunganah insapata weno minguddan an miappit an mahapul an maid di dipekton nan aggayam ta abulutok. ²² Adiyu iappit ke ha-on an Dios di aggayam an nakulap, napilay, naliputan weno waday gudgud weno nabablay adol na. Ya adiyu iabulut an miappit di athidi ke ha-on an Dios

nah altar. ²³ Mabalin an abulutok di aggayam an nahuti weno waday dipektona hin minguddan an miappit. Mu adi mabalin an miappit hi pangipaannung hi nisapatan aton. ²⁴ Adi bo mabalin an iappit yun ha-on di aggayam an nakapun, napdit weno naliputan weno nagogod ot makaan di batbatuna. Adi miabulut di athidih tuh boble yu. ²⁵ Ya adiyu iappit di athidin aggayam an ginatang yuh hintaguwan. Adik abuluton di athidin aggayam te mibilang an waday dipektona.

²⁶⁻²⁷ Deket niimpay baka, kalnero, weno guld-ing, ya adi mabalin an appilon nah inana inggana mala-uy pitun algo. Nala-u key pitun algo ya damanan miappit an maghob hidiyen impana. ²⁸ Adi mabalin an iappit yuy hin-inan baka weno kalneroh ohan algo. ²⁹ Deket mun-appit kayuh pumpasalamatan yun ha-on ya mahapul an un-unudon yu nadan intugun kun maunud ta abulutok di iappit yu ³⁰ ne kinan yun am-in kediyen algo. Adi mabalin an waday tod-an yu. Ha-oy di AP-APU.

³¹ Un-unudon yuy tugun ku. Ha-oy di AP-APU. ³² Adiyu ibabain di makaphod an abun ngadan ku. Mahapul an am-in di tatagud Israel ya abuluton dan makaphodak. Ha-oy di Dios ya numbalinon dakayun makaphod. ³³ Manuket impangulu dakayun ha-on an timmayan ad Egypt ya ta ha-oy an Dios yuy dayawon yu. Ha-oy di AP-APU.”

23

Hanadan mipanggep hi piyesta

1-2 Kanan bon APU DIOS ke Moses di “Kalyom hanadah holag Israel hituwe: Datuwe nadan piyestan maat ta maamung nadan holag Israel an mundayaw. ³ Miabulut kayun mungngunuh onom an algo ta ingunu yu nadan ngunu yu. Mu nah mikapitun algon Sabadun Tungo ya mahapul an mun-iyatu kayu te niong-ong ke ha-on hidiyen algo ta maamung kayun mundayaw ke ha-on, takon di daanay pumboblayan yu. ⁴ Datuwe nadan piyestan aton yu nah nagtud an algo.

Hay Piyestan di Nala-uan di Anghel Apu Dios

⁵ Mahapul an aton yuy Piyestan di Nala-uan di Anghel. Ya hay pangatan yun tuwe ya ilappu yu nah mahmahdom di mikahimpulut opat an algo nah mamangulun bulan. ⁶ Ne nah mikahimpulut liman algo ya adi kayu mangan hi tinapay an ugge naha-adan hi mumpalbag hi pitun algo. ⁷ Ya hanah mamangulun algo kediyen pumpiyestaan yu ya abunay maamung kayu ta mundayaw kayun ha-on. Maid nimpey mungngunu kediyen algo. ⁸ Mun-appit kayuh maghob hi kabigabigat ke dadiyen pitun algo. Ya maamung kayu bo nah mikapitun algo ta mundayaw kayun ha-on ya adi kayu mungngunu.

Hanan piyestan di mamangulun bunga

⁹⁻¹⁰ Deket ume kayu nah boblen idat kun dakayu ta mun-ani kayu ya ie yu nah padi nan mamangulun ohan botok an inani yu. ¹¹ Ne itaggen nan padih diye ta ipresentanan ha-on an Dios nah algon mitun-ud hi Sabadun Tungo ta abuluton dakayun ha-oy. ¹² Kediyen algo

ya iappit yun ha-on di hintoonan lakin impan di kalneron maid di dipektona ta gobhon yu. ¹³ Pakighob yuy umeh duwan kilon miappit an alinan naha-adan hi mantekan di oliba. Umi-paamlong ke ha-on di hamuy dadiyen iappit yun maghob. Id-um yun iappit di ohan litron mainum. ¹⁴ Deket uggeyu ni-an in-appit hidiye ya adi mabalin an kanon yu nan ka-ani yu, takon nan maata, nihanglag, weno nakapyah tinapay. Mahapul an munnanong an un-unudon di holag yu ta nangamung hituwen Tugun, takon di daanay kawad-an da.

¹⁵ Bilangon yuy pitun linggu mipalpu nah kabigatan di Sabadun Tungoh nangieyan yu nah padih ohan botok an page ot iappit nan ha-on an Dios. ¹⁶ Ne mun-appit kayu boh page nah algon kabigatan di mikapitun Sabadun Tungo. ¹⁷ Ohan pamilya on iappit nan ha-on an Dios di duwan tinapay an umeh duwan kilon nakammohan hi mumpalbag. Hidiyen iappit nan mamangulun inani nan page ya idat nan ha-on an Dios. ¹⁸ Id-um yu kediye iappit yun ha-on an Dios di pitun hintoonan lakin impan di kalnero, ohan bulug an baka, duwan lakin kalneron maid di dipekto dat iappit dan maghob. Ya id-um yun iappit di page ya mainum. Hay hamuy datuwe ya umipaamlong ke ha-on an Dios. ¹⁹ Ya mun-appit kayuh ohan lakin gulding gapuh liwat ya duwan hintoonan lakin impan di kalneron pakihayyupan yu ke APU DIOS.

²⁰ Itaggen nan padin ipresentan ha-on an Dios dadiyen duwan lakin impan di kalnero ya nadan tinapay an nakapyah ka-anin page ta iappit

nan ha-on. Ya midat ke didan padih diye.
²¹ Adi kayu nimpe mungngunu ketuwen algo, abunay maamung kayu ta mundayaw kayun ha-on. Munnananong hituwen tugun ya mahapul an un-unudon nadan holag yu, takon di daanay pumboblayan da.

²² Deket mun-ani kayu ya adiyu pakaallan nadan page an nungkipingngit ya adi kayu mibangngad ta eyu pakaallan nadan lina-uwang yu. Bay-an yu dadiyet waday aniyon nadan nawotwot ya nadan nakiboblen dakayu. Ha-oy an AP-APU an Dios yuy nangitugun ketuwe.”

Hanan Piyestan di Tangguyub

²³⁻²⁴ Kanan APU DIOS ke Moses di “Kalyom hanadah holag Israel hituwe: Hanah mamangulun algo mikapitun bulan ya mahapul an muniyatu kayu. Ya ipagango yuy tangguyub ta maamung kayun am-in an mundayaw. ²⁵ Adi kayu nimpe mungngunu, abunay mun-appit kayuh maghob ke ha-on an Dios.

Hanan ine-en di kakaan di liwat

²⁶⁻²⁷ Ya aton yu nan ine-en di kakaan di liwat di tatagu nah hintoon hanah mikapulun algo kediyen mikapitun bulan. Ya muntopol kayun adi kayu mangan kediyen algo. Abunay maamung kayun mundayaw ya mun-appit hi maghob ke ha-on an DIOS. ²⁸ Adi kayu nimpe mungngunu kediyen algo te kediyey pangatan yu nah ine-en di kakaan di liwat. ²⁹ Hanan tagun mangan an adi muntopol kediyen algo ya adi mo makid-um hanadah tataguk. ³⁰ Hanan tagun mangibahho ta mungngunu kediyen algo

ya mate. ³¹ Maid nimpey mungngunu kediyen algo. Munnanong hituwen Tugun ya mahapul an un-unudon am-in di holag Israel takon di daanay pumboblayan da. ³² Hituwen algon pun-iyatuwan ya mipalpuh nalin-ob di algo nah mikahiyam an algo inggana malin-ob di algoh kabiggatanaan hidiyey mikahimpulun algo kediyen mikapitun bulan. Ya kediyen algo ya miadi nimpey mangan.”

Hay mipanggep nah piyestan di kampu

³³⁻³⁴ Kanan bon APU DIOS ke Moses di “Kalyom hanadah holag Israel hituwe: Hay Piyestan di Kampu ya aton yuh pitun algo, mipalpu nah mikahimpulut liman algo kediyen mikapitun bulan. ³⁵ Hanah mamangulun algo ya maamung kayun mundayaw ke ha-on. Ya maid di mungngunu. ³⁶ Mun-appit kayuh maghob hi kabigabigat kediyen pitun algo. Ne hanah mikawalun algo ya maamung kayu bo ta mundayaw kayu ya mun-appit kayuh maghob. Ya maid nimpe ke dakayuy mungngunu.

³⁷ Aton yu dadiyen piyesta ya mun-appit kayuh maghob, hay page, hay makan ya hay mainum ta pundayaw kayun ha-on an Dios yu. Mahapul an aton yu datuwe nadah natuddun tiempon kaatana. ³⁸ Datuwen piyestan aton yu ya midum nah pangun-unudan yuh ine-en di Sabadun Tungo ya nadah pun-appitan yuh insapata yu ya nadan inguddan yun idat ke APU DIOS.

³⁹ Athidi nimpey aton yun deket mun-ani kayu ya mumpiyesta kayuh pitun algo. Ilappu yu nah mikahimpulut liman algo nah mikapitun bulan.

Hanah mamangulu ya nah mikawalun algo ya mun-iyatu kayu. ⁴⁰ Kediyeen mamangulun algo ya umala kayu nadah kapkaphodan an bungan di intanom yun kaiw, hay tubun di palma ya hay makattubun hapang di kaiw ta ilappu yu nan piyestan pundayaw yun ha-on an DIOS hi pitun algo. ⁴¹ Dakayu ya nadan holag yu ya mahapul an aton yuh tuwen piyestah pitun algo nah mikapitun bulan hi katootoon. ⁴² Ya mahapul an miha-ad kayuh kampuh pitun algo, ⁴³ ta panginilaan di holag yuh udum hi algo an ha-on an DIOS ya impungkampuk handidan aammod yu handih nangipanguluwak ke didan timmayan ad Egypt. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.”

⁴⁴ Danaey piyestan kinalin Moses an aton nadan holag Israel hi pundayaw dan APU DIOS.

24

Hay mipanggep nah dilag

¹ Kanan APU DIOS ke Moses di ² “Kalyom hanadah holag Israel ta umiali dah namahman lanan di oliba ta iha-ad yu nadah kingke nah Tabernacle ta munnananong an adi madop di dilag hidi. ³ Tolgan Aaron dadiyen dilag hi kahilohilong ya tibonat munnananong dan mundidilag inggana mabigat nah binnahel nan kurtinan kawad-ak an DIOS. Hituwen olden ya munnanong an maunud ta nangamung. ⁴ Mahapul an mipaptok ta nangamung dadiyen dilag an nipattuk nadah balituk an pangipattukan nah kawad-ak an DIOS.

Hanadan tinapay an miappit ke APU DIOS

⁵ Usalon yuy himpulut duwan kilon alinat mangapya kayuh himpulut duwan tinapay. ⁶ Iha-ad yu dadiyen tinapay an munduwan matuntun-ud di hin-on-om nah naamoh balitukan lamesaan hidi nah kawad-ak. ⁷ Waghikan yu didah bangbanglun insenso ya in-appit yun maghob ke ha-on an DIOS. ⁸ Mahapul an iha-ad yuy athidin tinapay nah kawad-ak an DIOS hi kasabasabadun Tungon iappit yu ta nangamung dadiyen tinapay ke ha-on ta munnanong di nakitobbalak ke dakayu. ⁹ Midat dadiyen tinapay ke Aaron ya nadan linalakin imbabalenat kanon da nah kawad-ak te hidiyey bingay da nah makan an niappit ke ha-on.”

Hay pangitib-an hi maandong an pangastigu

¹⁰ Wada on tagun iEgypt hi amana ya holag Israel hi inana. Nakiawwit hi ohan holag Israel ¹¹ an imbabalen Selomit an imbabalen Dibri an holag Dan. Kediyeen nun-awwitan da ya gaga-ihoy kinalin diyen imbabalen di iEgypt ke APU DIOS. Ot mieh diyen tagu ke Moses ta kalyona hin nganney maat ke hiya. ¹² Ya ginuwalyaan da ot had-on da hin nganney pinhod APU DIOS an aton da ke hiya.”

¹³ Indani ya kanan APU DIOS ke Moses di ¹⁴ “Ie yuh naen tagu nah e-elen tun kampu. Ne am-in nadan nangngol nah gaga-ihon kinalina ya ihakmo day takle dah ulunat tistiguwan dan nunliwat ta tugmilan yun am-in an bimmoblet mate. ¹⁵ Hituwey kalyom hanadah holag Israel: Hanan tagun gaga-ihoy kalyonan ha-on an APU DIOS ya holtaponay kastiguna gapu kediyeen

liwat na. ¹⁶ Ya hay kastigun di tagun munliwat hi athidi ya tugmilan nadan bimmoblen holag Israel ta mate.

¹⁷ Hanan pumate ya mahapul an mate.

¹⁸ Hanan mamateh aggayam di udum an tagu ya mahapul an hannotana. Ya mahapul an hay matagun aggayam di ihannot nah pinatena.

¹⁹ Hanan tagun liniputanay ibbana ya mahapul an maat damdaman hiyah diyen inat na. ²⁰ Deket gini-unay gunit di ohan tagu ya mahapul an magi-u damdamay gunit nan numbahul. Deket kinulap di ohan taguy ohan matan di ohan tagu ya mahapul an makulap damdamay ohan matan nan numbahul. Deke bot pinlag di ohan taguy ohan bab-an di ohan tagu ya mahapul an maplag damdamay ohan bab-an nan numbahul.* Mahapul an maat damdama nah taguy inat nah ibbana.

²¹ Deket pinaten di ohan tagu on aggayam ya mahapul an hannotana. Mu deket pimmatey ohan tagu ya mahapul an mate damdama.

²² Datuwen olden ya mahapul an un-unudon am-in di holag Israel ya nadan tatagun nalpuh udum an boblen nakiboble dakayu, te ha-oy di AP-APU an Dios yu.”

²³ Nagibbun kinalin Moses dadiye nadah holag Israel ot ie dah diyen nunliwat nah e-elen di boble ot tugmilan da ot mate an inun-unud day kinalin APU DIOS ke Moses an aton da.

---

* **24:20** 24:20 Tibon yuy Leviticus 24:20, Deut. 19:21 ya Mateo 5:38.

25

Hanan mikapitun toon

¹ Handih kawadan Moses nah Bilid an Sinai ya kinalin APU DIOS datuwen tuguna nadah holag Israel. ² Kananan Moses di “Athituy itugun mu nadah holag Israel: Deket ume kayu nah boblen idat kun dakayu ya adiyu liyakon di payo yu nah mikapitun toon ta pangipatibo yun dayawonak. ³ Onom an toon di punliayakan yuh payo yu, pangaanan yuh haping di intanom yun grapes, pun-anian yu ya pamlagan yuh bungan di intanom yun bungbunga-an. ⁴ Mu nah mikapitun toon ya mahapul an pun-iyatuwon yuy luta yu te niong-ong di luta ke ha-on an AP-APU. Adiyu nimpe tanoman di payo yu ya adiyu kaanon di haping di intanom yun grapes kediyen toon. ⁵ Ya adinadaman ekayu muntanom ya mun-ani ya eyu alan di bungan nadan pamga ot tummol takon di bungan nadan intanom yun grapes an uggeyu kinaan di haping na. Te hidiyen toon di pun-iyatuwan damdaman di luta yu. ⁶ Takon di ugge naliyak nan payo yuh hintoon ya adi kayu makudangan hi kanon yu nadah pamilya yu, nadan muttaty yu, nadan matangdanan an punggunuwon yu ya nadan hintaguwan an nakiboblen dakayu, nadan ⁷ aggayam yu ya nadan mailom an aggayam an wada nah luta yu. Damanan kanon yuy bungan nadan malpuh payo yu ya lagunta yun uggeyu impaptok.

⁸ Bilangom di nap-at ta hiyam an toon an hidiye ya mamimpituy pitun toon. ⁹ Ne hanah mikapulun algo nah mikapitun bulan nah

mikanaliman toon an hidiyey algon kakaanan di liwat di tatagu ya mipagangoy tangguyub am-in hanadah boble. ¹⁰ Hituwen mikanaliman toon ya miong-ong ke ha-on. Mun-am-amlong kayu ketuwen toon te takon nadan nigattang an himbut ya mibangngad da nah datin pam-ilya da. Ya am-in nadan lutan nigattang ya mibangngad nah datin kon bagi. ¹¹ Kediyeen mikanaliman toon ya adi kayu nimpe muntanom ya adi kayu mun-ani ya adiyu alan di bungan nadan impamganay tomol takon nadan bungan di grapes nah lagunta yun uggeyu impaptok. ¹² Mu damanan kanon yuy bungan di nganneh diyen malpuh payo yu ya lagunta yun uggeyu impaptok. Hidiyen hintoon ya niong-ong ke ha-on. ¹³ Ya mibangngad nimpe kediyeen toon am-in nadan nigattang nah datin kon bagi.

¹⁴ Kinali deket waday igattang yu weno gatan-gon yuh luta hi ibba yun holag Israel ya adiyu talamon. ¹⁵ Hay pumbalol yu ya mipuun hi kaatnay maala yuh bungana ya hin kaatnay toon ta ahi madatngan nan toon an pangibangngadan. ¹⁶ Deket mabaybayag ta ahi madatngan hidiyen toon ya nangingina, mu deket gagalang madatngan ya nalaklaka, te hay magatang ya nan kadakol di maani kediyeen luta. ¹⁷ Adi kayu munhintatallam, te hidiyey pangipatibo yun mangun-unud kayun ha-on. Ha-oy an AP-APU di Dios yu.

Hay maat nah mikapitun toon

¹⁸ Un-unudon yun am-in di tugun ya olden ku ta malinggop di kiha-adan yu nah boble yu

19 ya pumhod di iliyak yun adi kayu makudangan hi kanon yu ya luminggop kayu kediyen pumboblayan yu. 20 Kal-ina ket kalyon yuy 'Nganney kanon mo nah mikapitun toon hin adi kami muntanom ta maid di emi aniyon?' 21 Hay humang nae ya athitu: 'Ahik bendisyonan di iliyak yu nah mikan-om an toon ta dakol di aniyon yu ta umustun kanon yuh tulun toon. 22 Deket muntanom kayu mo nah mikawalun toon ya nanongnan wada pay nan inani yu nah mikan-om an toon an ta waday kanon yu inggana madatong hidiyen inliyak yu.'

23 Hanan luta yun igattang yu ya adina lebbeng an munnanong an migattang te bagik hidiyen luta, bokon yu bagi. Makibobboble kayu ya makipaypayyo kayu ya abu tuh boblek.

Hay pangibangngadan hi nganneh diyen ginatang

24 Deket nigattang di luta ya waday kalebbengan nan kon lutan mamangngad. 25 Deket numbalin an nawotwot di ohan holag Israel ta kapilitan an igattang nay lutana ya damanan hay kaih-upan an iibanay mamangngad kediyen luta. 26 Deket maid di iibanan kabaelasan mamangngad mu kay anhan ya waday pamangngad nan nangigattang ya damanan hiya mismuy mamangngad. 27 Mahapul an ibangngad nay pihhun nan nangatang an mipuun di balol na hin namingkaat an nun-ani kediyen luta inggana nah nagtud an toon an pangibangngadan hi ginatang. 28 Mu deket makudang di pihhun diyen tagun pamangngad na nah lutana ya

munnanong di kalebbengan nan nangatang inggana madatngan nan toon an pangipabangngadan hi ginatang. Kediyeen toon di pangipabangngadan am-in hi ginatang nah datin kon bagi.

²⁹ Deket nan balen nigattang ya wada nah nahamad an naaladan an boble ya waday kalebbengan nan kon balen mamangngad ten nala-uy hintoon mipalpu nah algon nigattangana. ³⁰ Mu deket adi bangngadon nan nangigattang kediyeen toon ya mumbalin mon permanenten balen nan nangatang. Adi mo mabalin an mibangngad nah nangigattang takon di madatngan nan toon an pangipabangngadan hi ginatang. ³¹ Mu hana ken bale nah ugge naaladan ya mibilang an kay payon waday kalebbengan nan kon balen mamangngad kediyeen bale nah kumpulmin tiempo ya mahapul an mibangngad nah nangigattang nah nagtud an toon an pangipabangngadan hi ginatang.

³² Mu nada ken holag Libay ya waday kalebbengan dan mamangngad hi nigattang an bale dan wada nah boble dah kumpulmin tiempo. ³³ Deket waday balen inggattang dan wada nah boble dan ugge nabangngad ya mahapul an mibangngad kediyeen nagtud an toon an kibangngadan di ginatang, te nada ken baleda nadah numboblaysan da ya bale da tuwalit nangamung. ³⁴ Mu nadan pumpattolan hanadah nunlinikkod nah boble da ya adi mabalin an igattang da, te bagidat nangamung.

Hay mipanggep hi mipautang nadah nawotwot

³⁵ Deket wada nadah hinag-on yun holag Israel di numbalin an nawotwot ta adi pakatanud hi adol na ya mahapul an idatan yuh kahapulanana umat hi pangat yu nah tangdanan yun pungngunuwon yu ta nanongnan makiboble ke dakayuh diyen ibba yun holag Israel. ³⁶ Adiyu ipaporsientoy ipautang yun hiya, mu un-unudon yuh APU DIOS ta ibilang yun iba yu ya pakiboblayon yu nah numboblasyon yu. ³⁷ Adiyu nimpe ipaporsientoy ipautang yun hiya ya adiyu punganansyaan di makan an igattang yun hiya. ³⁸ Hituwey in-olden ku an AP-APU an Dios yun nangipangulun dakayun timmayan ad Egypt ot idat kuy Kanaan an pumboblasyon yu ta dayawonak an Dios yu.

Hay kalibliyan di himbut

³⁹ Deket waday holag Israel an nakawwotwot ta mahapul an ihbut nay adol nan dakayu ya adiyu pungngunuwon an kay himbut. ⁴⁰ Makihad ke dakayun umat nah matangdanan an pungngunuwon yu inggana madatngan nan nagtud an mikanaliman toon an kalibliyana. ⁴¹ Ta kediyen toon, hiya ya nan familyana ya mibanggad dah familya da nah boblen di nahlagan da. ⁴² Dakayun holag Israel ya mutatyu dakayun ha-on an DIOS an nangipangulun dakayun timmayan ad Egypt. Kinali, adi mabalin an mihbut kayu. ⁴³ Adi kayu makabbungot ke dida, mu un-unudonak an Dios yu.

⁴⁴ Deket mahapul yuy himbut, gumatang kayu nadah bobleh nunlinikkod ke dakayu. ⁴⁵ Mabalin

bon gumatang kayuh imbabalen nadan hintaguwan an nakiboblen dakayu. Damanan punhimumbut yu nadan imbabalen nadan hintaguwan an nitungo nah boble yu. ⁴⁶ Ya mabalin an ipatawid yu didah imbabale yu ta punhimumbut da dida inggana mate da. Mu nada ken ibba yun holag Israel ya adi mabalin an athidiy pangat yun dida.

⁴⁷ Deket wada on hintaguwan an nakiboblen dakayun kimmadangyan ya waday ibba yun holag Israel an numbalin an nawotwot ot ena inggatang di adol na kediyen tagu weno nadah iimbabalenat munhimumbut ⁴⁸ ya waday kalebbenganan mabanggad. Damanan hay linalakin tutulang na, ⁴⁹ hay linalakin tutulang di ammod na, hay naka-ih-up an iibana weno hiya mismuy mamayad hi kalibliyana ten waday inamung nah pihhuna. ⁵⁰ Mahapul an kalyona nah nangatang ke hiya ta bilangon day toon mipalpuh nigatangana inggana kadatngan diyen nagtud an toon an kibangngadan di ginatang. Ta ihumangan day mibayad hi kalibliyanan mipuun hi tangdanon di matangdanan an pungngunuwon. ⁵¹ Deket mabayag di kadatngan nan toon an pangibangngadan hi ginatang ya mahapul an ong-ongal an pihhuy pabangngadona nah nangatang ke hiya. ⁵² Deket gagalangan madatngan hidiyen toon, mahapul an kuwentaon dat hanan lebbeng nan pamangngad nay bayadana, ⁵³ ta kay natangdanan hi katootoon. Mahapul an tibon yu ta adi palohanan nan nangatang ke hiya. ⁵⁴ Deket ugge naliblih kumpulmi ke datuwen

toon ya mahapul an malibli nah kadatngan nan mikanaliman toon an pangipabangngadan hi ginatang. ⁵⁵ Hay holag Israel ya adi mabalin an munhimbub ta nangamung te himbut dakayun ha-on. Te ha-on an Dios yu ya impangulu dakayun timmayan ad Egypt. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.”

26

Hay bendisyon APU DIOS nadah mangun-unud hi tuguna

¹ Kanan bon APU DIOS di “Adi kayu mangapyah dayawon yu umat hi tinattaggu, nadan pinaot an kaiw weno batu te ha-on ya abuy dayawon yu. ² Punnanongon yun aton di ine-en di Sabadun Tungo ya lispituwon yu nan balek an pundayawan yun ha-on. Ha-oy di AP-APU an Dios yu.

³ Deket un-unudon yuy tugun kut miunnud nah pinhod kuy pumbiyag yu ⁴ ya ipaalik di udan nah tiempon panapulan yu ta pumhod di iliyak yu ya bumunga nadan bungbunga-an an intanom yu. ⁵ Ya dumakol di aniyon yu ta adi mapoppog di pun-anian yuh inliyak yu yaden madatngan boy pumpugahan yuh grapes. Adi bo magibbuy pumpugahan yuh grapes yaden madatngan boy puntunodan yu. Ahi wadan am-in nadan makan an pinhod yun kanon ya malinggop kayuh boble yu.

⁶ Wadaok an DIOS di din-ong hi boble yu ta malinggop kayun makahhuyop an maid di takutan yu. Iadawwik bo nadan katatakut

an aggayam an pumaten dakayu ya maid di iabulut kun gumubat ke dakayu. ⁷ Ya dakayuy pangapputok hin waday gumubat ke dakayu, ⁸ ta ammunay liman dakayu ya apputon yuy hinggatut. Ya takon di ammunay hinggatut ke dakayu ya apputon yuy himpulun libu.

⁹ Bendisyonan dakayu bon ha-on ta mahlag kayuh dakol ta umannung di kinalik ke dakayu handi. ¹⁰ Bendisyonak bo nadan iliyak yu ta mahawwahawwal di kanon yu. Ya gapu te athidi ya mahapul an iwele yuy baak an page yu ta waday pangiha-adan yuh pakaani yu. ¹¹ Makiha-adak ke dakayun adi dakayu iwalong. ¹² Om, makiha-ad ke dakayu ta nangamung, ta ha-oy di dayawon yun Dios yu ya dakayuy tataguk. ¹³ Ha-oy di AP-APU an Dios yu. Impakaan dakayud Egypt ta adi kayu munnanong an munhambut nadah tataguh di. Ya kinaan kuy kabaelan dan mangipaholholtap ke dakayu ta malibli kayun adi kayu mo mibabain.”

Hay pangastiguwan APU DIOS nadah adi mangun-unud hi tuguna

¹⁴ Mu deket adiyak un-unudon ke dakayu ¹⁵ ya deket iwalong yuy tugun ku an adiyu aton di kalyok an aton yu ya deket ibahho yuy nakitobbalak ke dakayu ya ¹⁶ kastiguwon dakayun ha-on. Ta ipaalik di ligat ke dakayu, umat hi dogon adi maagahan, namahig an atung di adol an kumulap ya hay dogon mangpuy adol. Deke bot muntanom kayu ya maid di maala yu te hogpon dakayuh buhul yu ta diday mangan hi intanom yu. ¹⁷ Iwalong dakayun ha-on ta maapput kayuh

gubat ya nadan mangihhingit ke dakayuy pun-apu yu. Ya ahi namahig di takut yu ta takon di maid di mamdug ke dakayu ya mamtik kayu.

¹⁸ Ya deket takon di maat datuwe ke dakayu, mu kapyanan adiyak un-unudon ya udmak moy ligat yun pumbalinok an mamimpituy kinaligat na. ¹⁹ Adik ipaaluy udan ta kumukkulhi nan lutan puntanoman yun kay gumok ta pamoppog kuh pumpahhiya yu. ²⁰ Ya takon di kaatnay pangat yun munliyak ya maid di hilbina te maid di ibungan di itanom yu.

²¹ Deket punnanongon yun mungngohen ha-on ta adiyak un-unudon ya kastiguwon dakayu bo ya mamimpitu pay kinaligat di pangastiguk ke dakayu. ²² Ipaalik di katatakut an aggayam ta pumpate day imbabale yu, pa-iyon day aggayam yu ya o-ohay tod-an dan dakayu ta matoan di kakalata yu.

²³ Ya deket ugge kayu pay nagilat ke datuwen pangastiguk ke dakayu ta nanongnan ngohay-onak an adiyak donglon ya ²⁴ kastiguwon dakayu bon ha-on hi mamimpitu pay di kinaligat na, mu nan impala-u yun nangastiguk ke dakayu. ²⁵ Ta ipaalik di mangubat ke dakayu gapuh nangibahhowan yuh nakitobbalan yun ha-on. Ta deket naamung kayun mihikug nadah o-ongal an boble yu ya ipaalik di adi maagahan an dogo ta mapilit kayun munsuku nadah buhul yu. ²⁶ Dadagok di pangal-an yuh kanon yu ta umustuy ohan punha-angan hi tinapay an usalon yun mangiha-ang nah natdaan an alina

yu. Ya iatal yu dadiye. Ya takon di kinan yu ya nanongnan naagangan kayu.

²⁷ Mu deket ugge kayu pay nagilat ta nanongnan mungngohe kayun adiyak un-unudon ²⁸ ya gapuh boh-ol ku ya kastiguwon dakayu boh mamimpitu pay di kinaligat na mu nan impalau yun nangastiguk ke dakayu. ²⁹ Ahi namahig di inagang yun adi kayu pakaippol ta kanon yu moy imbabale yu. ³⁰ Dadagok bo nadan pundayawan yu nadah tap-on di duntug takon nadan punggohoban yuh bangbanglun insenso ya iwelek di naten adol yuh kad-an nadan kinapyan di tagun dios yu. ³¹ Dadagok di boble yu ya nadan pundayawan yu ya adik abuluton di iappit yun ha-on ya hingngitan dakayu. ³² Om, pakadadagok di boble yu ta nadan buhul yun umalin mumbobleh di ya mahngang dah pangang-angan dan nakadaddag. ³³ Ipaalik di mangubat ke dakayu ta iwahit dakayuh kaboboble. Ta matoan di luluta yu ya munnanongan nadadag di boble yu. ³⁴⁻³⁵ Ta nadan luta yu ya kay da umamlong an mun-iyatu te uggeyu impun-iyatu nadah natuddun toon an kinalik an adiyu liyakon. Ya ke dadiyen toon an kiha-adan yuh boblen nadan buhul yu ya matoan nadan luta yu ta mun-iyatu da.

³⁶ Ya dakayu ken matdaan ya pumbalinon dakayun makattakut hidi nadah boblen di buhul yun kiayan yu ta takon di gangon di tubun di kaiw an midibdib ya bumtik kayu gapuh takut yun kay dakayu pumpudug hi buhul yuh gubat. Ya takon di maid di mih-up an buhul yu ya matu-

i kayu. ³⁷ Ahi kayu mungkatutu-i takon di maid di mamdug ke dakayu. Maid boy kabaelan yun makihanggih buhul yu. ³⁸ Ahi kayu bo mate nadah boblen kiayan yu an kay dakayu inukmun ke dadiyen boblen di buhul yu. ³⁹ Ya nadan oohan ahi matdaan ke dakayu ya map-u da nah boblen di buhul da, gapuh liwat da ya gapuh liwat di ammod da.

⁴⁰ Mu kay anhan ya ahi mumpakumbaba nadan tataguk ta muntutuyu dat kalyon day liwat da ya hay liwat di aammod dan nungngohen ha-on. ⁴¹ Hantuh namahig an pangastiguwak ke didan ipaek didah boblen di buhul da. ⁴² Ya gapun diye ya nomnomok bo nan nakitobbalak ke da Jacob, hi Isaac ya hi Abraham ta ipaannung ku nan kinalik handin idat ku nan boble ke didan tataguk. ⁴³ Hidiyen pangipaeyak ke didah udum an bobley kastigu da gapuh liwat da te uggeda inun-unud nadan tugun ku, mu pinihul da. Ta kediyen panayanan dah boble da ya mun-iyatu nan luta.

⁴⁴ Mu takon di athidi ya adik ma-idon di nakitobbalak ke didat adik dadagon didan am-in. Ha-oy di AP-APU an Dios da. ⁴⁵ Ahik bo nomnomon nan nakitobbalak handidah aammod dah nangipanguluwak ke didan timmayan ad Egypt ot angangan am-in di tataguh kabobbobley ongal an kabaalak. Ha-oy di AP-APU.”

⁴⁶ Danaen am-in di kinalik ke Moses nah Bilid an Sinai ta intuguna damdaman dakayun holag Israel.

Hay maunud mipanggep hi miong-ong ke APU DIOS

¹ Kanan bon APU DIOS ke Moses di ² “Kalyom hanadah holag Israel di ‘Deket munsapata on tagut iong-ong nay ohan tagu ke APU DIOS ya bayadan nay balol na. ³⁻⁷ Datuwey maunud an ibayad: Hay lalakin muntoon hi duwampulu inggana nan-om ya naliman kalang di mibayad. Hay kat-agun babai ya tulumpulun kalang. Hay lalakin muntoon hi lima inggana duwampulu ya duwampulun kalang. Hay ungan babai ya himpulun kalang. Hay golang an lalakin himbulana inggana limay toona ya liman kalang. Hay bayad di babain athidiy toona ya tulun kalang. Hay lalakin nahawwal hi nan-om di toona ya himpulut liman kalang. Mu hay babain nahawwal hi nan-om di toona ya himpulun kalang. ⁸ Deket nawotwot nan tagut adina gol-an nan nakalin mibayad ya ienah diyen niong-ong an taguh kad-an nan padi ta nangamung nan padin mangalih kabaelan diyen nawotwot hi pamayad na.

⁹ Deket hay insapatana ya aggayam an mibilang an malinin abuluton APU DIOS an miappit ke hiya, hidiyen aggayam ya mumbalin an nangilinan ¹⁰ ya adi mabalin an mahannotan. Deket hannotan nan tagu ya ibagin APU DIOS hidiyen nakalin aggayam ya nan ihannot na. ¹¹ Mu deket hay in-ong-ong nan tagu ya nan aggayam an adi mibilang an malinin adi abuluton APU DIOS an miappit ke hiya, mahapul an ien nan tagu nah padi. ¹² Ta nan padiy mangali hin maphod weno ad-adi ne nangamung nan padin

mangalih bayad na ya hidiyen nakalin bayad na ya adi mabalin an mahannotan. ¹³ Deket pinhod nan tagun bangngadon ya mahapul an bayadana ya udmana pay nan imbayad nah duwampulun porsiento.

¹⁴ Deket in-ong-ong di ohan taguy balena, hay padiy mangalih bayad na mipuun hi klasen nan bale ya hidiyen nakalin bayad na ya adi mabalin an mahannotan. ¹⁵ Mu deket pinhod diyen tagun bangngadon hidiyen bale, mahapul an bayadana ya udmana pay nan imbayad nah duwampulun porsiento.

¹⁶ Deket hay in-ong-ong di ohan tagu ke APU DIOS ya hay lutana, hay bayad na ya mipuun hi kadakol di mitanom hidi. Hay bayad di ohan bushel ya himpulun kalang. ¹⁷ Deket niong-ong nan luta nah mikanaliman toon an kibangngadan di nigattang ya munnanong di balol na. ¹⁸ Deket nabaybayag di niong-ongana ya kuwentaon nan padiy bayad na mipuun hi bilang di toon inggana madatngan nan nagtud an toon an kibangngadan am-in di nigattang, ta hiyay mangalih balol na. ¹⁹ Deket pinhod nan tagun bangngadon hidiyen luta, mahapul an bayadana ya udmanah duwampulun porsiento. ²⁰ Mu deket inggattang nah diyen lutah udum an tatagu yaden uggena binayadan hi APU DIOS handih nangiong-ongana ya mama-id moy kalebbenganan mamangngad kediyen lutana. ²¹ Ta hidiye nan deket madatngan nan mikanaliman toon an pamangngadan hi nigattang ya mibangngad mo nadah padi te numbalin

mon niong-ong ke APU DIOS hidiyen luta.

²² Deket in-ong-ong di tagu ke APU DIOS nan payon ginatang na, ²³ ya kuwentaon nan padiy balol na mipuun hi bilang di toon inggana madatngan hidiyen mikanaliman toon an pangipabangngadan hi nigatang ta bayadan diyen tagu kediyen algo. Hanan pihhun ibayad na ya miong-ong ke APU DIOS. ²⁴ Ya kediyen nagtud an toon ya mibangngad nan payo nah datin kon payo weno nadah holag na. ²⁵ Hay pumbalol am-in di nganneh diye ya mipuun hi maunud an pamayad.

²⁶ Am-in boy namangulun impan di aggayam umat hi impan di baka, kalnero ya guldung ya niong-ong ke APU DIOS. Ta hidiye nan adi mabalin an inguddan di ohan tagun iong-ong dadiye ke hiya te niong-ong tuwali dadiye. ²⁷ Mu nan namangulun impan nadan adi mibilang an malinin aggayam an niong-ong ya damanan bangngadon nan tagu ten bayadana mipuun nah maunud an pamayad ya udmanah duwampulun porsiento. Deket adina bangngadon hidiyen aggayam ya migatang hidiye mipuun hi maunud an pamayad.

²⁸ Mu am-in nadan niappit pe tuwali ke APU DIOS te niong-ong dadiye ke hiya umat hi aggayam, tagu ya luta ya adi mabalin an mabangngad weno migatang te niong-ong ta nangamung dadiye ke APU DIOS. ²⁹ Hanan tagun tinuddun APU DIOS an madadag ya adi mabalin an mabayadan ta bangngadon te mahapul an mipipate.

³⁰ Am-in di bungan di mitanom ya miong-ong ke APU DIOS di mikapulu. ³¹ Deket pinhod nan tagun bangngadon dadiye ya mahapul an bayadana mipuun nah maunud an pamayad ya udmanah duwampulun porsiento. ³² Ya am-in di mikapulun aggayam ya miong-ong ke APU DIOS. Deket numbilang di taguh aggayam na ya miong-ong ke APU DIOS nimpey mikapulu. ³³ Adi mabalin an e potpotkon nan tagu nadan aggayam an waday dipektonat kananay dadiyey mikapulu. Ya adi bo mabalin an ena hannotan nan naptok an mikapulu. Deket hannotana nan naptok an mikapulu ya miong-ong ke APU DIOS hidiye, takon nan ena ot ihannot. Ya adi mabalin an e bayadan nan tagu dadiyet bangngadona.' "

³⁴ Danaey kinalin APU DIOS ke Moses nah Bilid an Sinai an ituguna nadah holag Israel.

lxxxviii

Nan Kalin Apu Dios
Ifugao, Tuwali: Nan Kalin Apu Dios Bible

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ifugao, Tuwali)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

49ee376c-72c3-5db8-beb4-e0ad2751a4bf